The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
37 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Kezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, JUNE 19, 1963.

LATVIJA
AMERIKĀ

49. n-rs. TREŠDIEN, 1963 GADA 19. JŪNIJĀ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

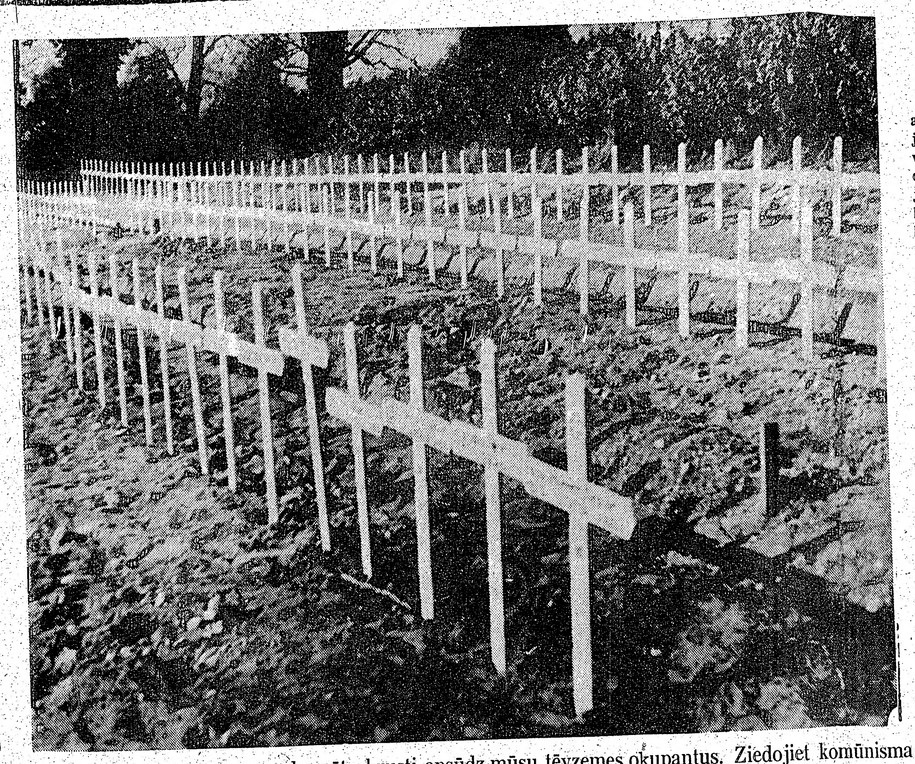

Kremļa brutālās varas upuru kapsētu krusti apsūdz mūsu tēvzemes okupantus. Ziedojiet komūnisma apkarošanai! Nododiet savus ziedojumus Sav. Valstīs un Kanadā tuvākajā DV apvienībā, nodaļā vai kopā.

Vienīgā prasība

Nupat atcerējāmies 14. jūnijā aizvestos tautiešus — sirmgalvjus, vīrus, sievas, mazbērnus. No viņiem atgriezušies ir tikai nedaudzi. Slepkavīgā vara triumfēju-i, ar to sarunājas ievērojamākie valstsvīri. Līgst līgumus it kā kādu no norunām komūnisti būtu turējuši. Reālpolitika, plecus parausta mietpilsonis. Aizmirsti ir noslepkavotie Ungārijas bērni, triumfē slepkava — čekists. Mēs klusējam . . .

Mēs klusējam, bet nevaram aizmirst, jo esam redzējuši mūsu noslepkavotos brāļus masu kapos centrālcietuma sētā, pie Baltezera un Juglas. Un viņu asins upuri mums pavēl cīnīties!

Ieinaidnieks izšļāc vienu naida šalti pēc otras. Nacisti viņu uztverē ir pat tādi, kuŗi Latvijā vācu laikā bija tikai gadu veci. Nacisti, mācītāji ,kultūras darbinieki, rakstvēži, lauku cilvēki. Lai būtu smagāka apsūdzība, tiem piekabina slepkavas titulu. To, protams, var darīt tādi, kuŗus nevar sasniegt likuma roka, kas tālu prom augstos čekas amatos. Kā pakalpīgi takšeļi visādi „kalpiņi un rokpeļņi" smērē papīru lamām un meliem. Komūnistu noziegumos taču vainojams bijis Staļins, un tas sen beigts, tātad grēki jāaizmirst. Bet Hitlera laiku noziegumi, cita lieta. Mēs, latvieši, domājam ,ka visi noziegumu izdarītāji jāsoda, kā krievu, tā vācu laiku, bet tas jādara ku . brīvas Latvijas taisnai tiesai. Jo tikai tā spēj spriest tiesu par ja, komūnisms mēdz slēpties aiz latviešiem. Kremļa slepkavām dažādām maskām. Piedzīvojušu nāks cita tiesas diena, kuŗā tiem pretkomūnistu šī maskēšanās nebūs jāstājas brīvās pasaules tri- var pievilt, viņš to pamana ļoti bunāla priekšā, un ļoti maldās drīz. Turpretim nepiedzīvojušam Kremļa kalpi, ka viņu moku viegli norīt āķi, uz kuŗa uzmaukts kambaŗu „darbinieki" palikuši viltus, runas brīvības, ticības brīanonīmi. Dieva dzirnas maļ lē- vības vai cits kāds jauks kunām, bet taisnīgi. moss. Ja nelīdz mānīšana, lietē

Tiem latviešiem, kuŗi pēc gara draudus. Studentiem, kuŗiem lēnprātīgi un kuŗi domā, ka ka- krelsi profesori, ieteic „uzmanīrot pret jaunumu ir velti, var ie- ties", klusēt, citādi dabūšot slikteikt labi padomāt. Amerikas tas atzīmes. Arī darba vietās lie- kontinenta okupācijas gadījumā tā līdzīgus draudus. Klusē! Gaikomūnisti nolēmuši likvidēt di, kamēr kaut kur kaut kas mai- 60—80 miljonus iedzīvotāju — nīsies pats no sevis! Bet no sevis visus mantīgos, pēc 2. pasaules nekas nemainās. Brīvība allaž kaŗa ieceļojušos bēgļus, dažādu bijusi jāizcīna.

partiju biedrus, ierēdņus, avīž- Negaidīsim strauju aktīvu cīniekus, veikalniekus, garīgo insti- ņu no mūsu centrālām organizētūciju darbiniekus, namu un cijām. Tās dara savu darbu un farmu īpašniekus, un daudzas veic to labi. Cīnīties pret modercitas iedzīvotāju šķiras. Būs nās pasaules mēri — komūnismaz latviešu, kuŗi neietilptu šais mu — var daudz labāk viens 60—80 miljonos. Latvietim atliek cilvēks vai neliela grupiņa. Pavienīgi cīnīties; tā kā latvietis runāsimies ar draugiem un pazir dzimis cīnītājs ,tad tas nemaz ņām, ko varam šai cīņā veikt, un nav grūti. Nav arī tā, ka esam ticu, ka darbu netrūks.

gluži vieni. Mums ir draugi un Tas ir viss, ko čekas upuri un palīgi valsts augstos posteņos, sniegotos klajumos aizvestie no kas labprāt sniegs palīdzīgu ro- mums prasa. Alberts Liedags

Divi padomju sateliti orbitā

Anglijas strādnieku partijas vadītājs Harolds Vilsons nebija vēl lāga paguvis sasveicināties ar Chruščevu, kad pēdējais paziņoja, ka jau pusotras stundas orbitā ap zemes lodi joņo pēc skaita piektais padomju kosmonauts — pulkvedis Bikovskis ar Vostok V kapsulu.

Kamēr amerikāņu astronautu lidojumi tiek sagatavoti televīziju un filmkameru burzmā, žurnālistu un fotografu armiju acu priekšā, jaunākais padomju lidojums sākās vislielākā slepenībā; pat tagad vēl nav īsti zināms, no kurienes. Padomju tauta par to radiofonā uzzināja vēl kādas 10 minūtes pēc tam, kad Chruščevs par krievu sasniegumu bija informējis angļu strādnieku partijas delegāciju.

Krievu oficiālās iestādes līdz šim vēl nav papūlējušās paskaidrot, cik ilgi turpināsies plkv. Bikovska lidojums. Sagaida, ka Bikovskis mēģinās sasniegt jaunu ilgu- ma un distances rekordu, kas pašreiz pieder majoram Nikolajevam, kas pagājušā gada augustā apriņķoja zemes lodi 64 reizes, pavadot izplatījumā 94 stundas 22 minūtes. Tai pašā laikā, dažreiz tikai nedaudzu jūdžu attālumā, ap zemes lodi riņķoja arī krievu pulkvedis Popovičs, kas gaisā pavadīja 70 stundas 57 minūtes un zemes lodi apriņķoja 47 reizes. Kā ilguma, tā tāluma ziņā amerikāņi pašreiz vēl stāv tālu aiz krieviem. Šī gada 16. maijā majors Kūpers 22 orbitu lidojumā pavadīja 34 stundas 20 minūtes.

PADOMJU KOSMONAUTE ORBITĀ

Pagājušās nedēļas nogalē, dienu pēc Vostok V parādīšanās izplatījumā, krievi orbitā iešāva Vostok VI kapsulu ar 26 gadu veco kosmonauti Valentīnu Tereškovu pie stūres. Atkal reize kad krievi aizsteigušies priekšā amerikāņiem.

Oficiāli padomju iestādes paskaidro, ka Vostokam VI sieviešu kosmonaute izraudzīta tikai tādēļ, lai zinātniekiem būtu iespējams novērot un salīdzināt pretējā dzimuma reakcijas izplatījumā. Patiesībā Tereškovas lidojumam ir vienīgi propagandas nolūks, jau minētā pasaules sieviešu kongresa delegāšu iespaidošanai.

Pēc Tereškovas kapsulas iešaušanas orbitā ap zemes lodi noskaidrojās, ka abi kosmonauti lidojumu sākuši no Baikonuras pilsētas, 1200 jūdžu dienvidaustrumos no Maskavas. Kosmonauti nepalikšot gaisā ilgāk kā divas dienas. Padomju prese runā par mīklainu kapsulu apvienošanos. Tāpat klīst baumas, ka Bikovskim un Tereškovai varētu piebiedroties vēl trešais kosmonauts.

90 GADU ATCERE
3. VISP. LATV. DZIESMU SVĒTKI KLĪVLENDĀ A.S.V.
1873 1963

Pastnieks pienesīs dziesmu svētku sarīkojumu ieejas kartes mājās, ja tās pasūtināsit pie kasiera J. Kvalberga, 1291 W. 104 Street, Cleveland 2, Ohio, U.S.A.

Beidzot Kanadas budžets

CAURMĒRA KANADIETIM JAUNAIS LIBERĀĻU BUDŽETS NEKĀDAS PĀRMAIŅAS NENESIS. KONSERVATĪVIE NE APMIERINĀTI AR BUDŽETA SASTĀDĪSANAS POLITIKU.

Ar ilgu nokavēšanos nācis, Kanadai beidzot ir gadskārtējais valsts budžets. Konservatīvie, pirms 8. aprīļa vispārējām vēlēšanām, ar budžeta atklāšanu negribēja riskēt. Pēc vēlēšanām budžets, protams, kļuva liberāļu problēma.

Stādamies Kanadas ministru prezidenta amatā, Lesters Pīrsons paziņoja, ka valsti, tā sacīt, nostādīs uz kājām 60 dienu laika šogad resp. tekošā budžeta galiberāļiem jādod gods, ka turpat solito 60 dienu laikā iespiests arī valsts budžets — viens no miera laiku augstākiem. Finanču ministrs Valters Gordons gan cer, ka šogad resp. tekošā budžeta gadā, sakarā ar dažādiem nodokļu paaugstinājumiem, izdosies samazināt budžeta deficitu — par 187 milj. dolaru, salīdzinot ar pagājušo gadu. Šī budžeta gada deficitu vērtē uz 565 milj dolaru.

Kanadas normālpatērētājs no jaunā budžeta nekādas pārmaiņas nemanīs, neko necietīs, bet neko arī neiegūs. Privātie un firmu ienākumu nodokļi paliek nemainīti.

Finanču ministra Gordona uztverē jaunais budžets sastādīts ar nolūku veicināt Kanadas saimniecību — kā lauksaimniecību, tā rūpniecību, mazināt bezdarbu un pēc iespējas aizkavēt kanadiešu īpašumu pāriešanu citu tautību īpašnieku rokās. Bezdarba mazināšanai, jo sevišķi vecuma grupā pāri par 45 gadiem, Gordons solījis darba devējiem maksāt 50 proc. vai 75 dolaru mēnesī — atkarībā no tā, kuŗa summa mazāka — par to strādnieku algām, kas pieņemti darbā starp šī gada 1. novembri un nākamā gada 31. janvāri. Bet — tik labi tomēr nav kā izklausās. Minētais solījums attiecas vienīgi uz cilvēkiem vecākiem par 45 gadiem, kas pēdējo deviņu mēnešu laikā nav bijuši nodarbināti vismaz sešus un kas nesaņem nedz pensiju, nedz bezdarba pabalstu.

Jaunais budžets paredz, ka Kanadas dolars tiks noturēts stabilā līmenī un tekošā budžeta gadā būs vērts 92½ Sav. Valstu centu. Iepirkšanās Sav. Valstīs — nemaksājot muitu — būs tikpat grūta kā līdz šim, katram Kanadas pavalstniekam atļaujot ievest amerikāņu ražojumus ne vairāk kā 25 dolaru apmērā katrus četrus mēnešus .

Ilgi gaidītais Kanadas nacionālais budžets parlamentā vēl sola dramatiskus brīžus, ko viens otrs zinātājs pat dēvē par valdības krizi. Iepazistinot parlamenta deputātus ar tekošo budžetu, finanču ministrs Gordons atklāja, ka pie budžeta sastādīšanas viņam palīdzējuši trīs Toronto financisti, kas, protams, ar budžeta saturu bijuši pazistami jau ilgi pirms tā publicēšanas. Kanadas konservatīvie un jaundemokrati parlamentā paredzējuši kopīgu protestu, apgalvojot, ka Gordona budžets ne tikai kā sastādīts labvēlīgi Toronto Bay ielai, bet ka to pat sastādījuši Bay ielas financisti .

TORONTO LATVIEŠIEM SAVS NAMS

Toronto latviešu nama organizācijas komitejas priekšsēdis E. Skobe mūs informē:

„Toronto latviešiem būs savs nams. Pēc daudzu piedāvāto objektu apskates nama komiteja par piemērotāko atzina 491 College St. trisstāvu mūŗa celtni.

Nama īpašnieka — brīvmūrnieku ložas prasītā pārdošanas cena bija $ 110.000,-. Mēs iesniedzām savu pirkšanas piedāvājumu, solot $ 96.000,-. Nama pārdevēja mūsu iesniegto oferti pieņēma ar noteikumu, ja mēs piedāvāto $ 96.000,- vietā esam ar mieru maksāt par īpašumu — $ 100.000,-.

Nemot vērā, ka nams pēc lielpratēju atzinuma ir ļoti labā stāvoklī un ka līdz ar namu iegūstam arī parkošanas laukumu 18 automašīnām, pirkums jāatzīst par ļoti izdevīgu.

Pirms galīgā līguma parakstīšanas nama komiteja vēl uzklausīs visu Toronto latviešu organizāciju pārstāvju domas, lai tad nekavējoties varētu stāties pie formālā līguma slēgšanas.

Esmu pārliecināts, ka šoruden būsim zem sava jumta."

MASKAVA PĀRSTEIDZ TORONTO TEREZU — UN OTRĀDI

Pēc ovācijām Ļeņingradā —klusums Boļšoja aperā Maskavā,Tereza Stratas atsāj Tatjanas lomu pusdziedātu.

Pagājušās nedēļas nogalē Boļšoja operas klausītājus Maskavā pārsteidza Toronto soprāns Tereza Stratas, pēc otrā cēliena atsakoties atgriezties uz skatuves Tatjanas lomā Čaikovska operā Jevgeņijs Oņegins.

Vēlāk dziedātāja izteicās, ka publikas neatsaucība — pilnīgi bez aplausiem — traucējusi viņas uzstāšanos.

Tereza Stratas, kas izskata zināmā mazliet, bet temperamenta ziņā pilnīgi atgādina slaveno Mariju Kallas, atrodas mēnesi ilgā koncertatvaļinājumā pa Padomju Savienību. Viņas pirmā uzstāšanās, ko viņa uzskata par savu līdz šim lielāko panākumu, notika Ļeņingradā. Pēc tam Maskavas klausītāju izturēšanās likusies kā auksta ūdens šalts, radot atmosfairu, kuŗā programmas turpināšana nebijusi iespējama.

Par Maskavas izrādes klausītājiem izteicās: „Ja viņiem te ir tāda operu publika, tad labāk to uzsaut gaisā stratosfairā!"

Stratas jaunkundzi vēlāk nespējuši samierināt nedz Boļšoja operas direktors, nedz Kanadas sūtnis, kas abi mēģinājuši pārliecināt temperamentīgo dziedātāju, ka Maskavas audiences aplaudējot vienīgi pēc priekšnesuma beigām — pat ne pēc atsevišķu cēlienu nobeiguma.

Vēlāk Terēze Stratas izteikusies, ka viņa savu soli nenožēlojot un ka tas viņas Pad. Savienības koncertceļojuma pārtraukumu nenozīmējot. Viņai vēl paredzēta uzstāšanās Maskavā 1. jūlijā un starplaikā koncerti Ķijevā un Rigā.

NIRNBERGAS ĒNA KOMŪNISTIEM NEDOD MIERU

Nirnbergas prāva iegājusi vēsturē kā Hitlera valdīšanas perioda noslēgums. Šinī prāvā dienas gaismā celti visi noziegumi, kuŗus Hitlers un viņa līdzgaitnieki pastrādājuši un par kuŗiem tie arī saņēma pelnīto sodu. Tā bija likteņa ironija, ka tiesātāju vidū bija arī komūnisti, kuŗu noziegumi pret cilvēcību daudzkārt pārsniedz tos, ko pastrādājuši nacionālsociālisti. Bet pasaule gaida otru prāvu, kuŗā kādreiz tiesās komūnistu noziegumus, kad viņu valdīšanas laiks būs beidzies. To apzinās arī paši komūnisti. Nirnbergas ēna aptumšo viņu labsajūtu un prieku par uzvarām, kuŗas tie ieguvuši rietumnieku lētticības dēļ.

„Biedri" ļoti neapmierināti ar to, ka pretestības kustības dalībnieki grib cīnīties pret komūnismu. Ja jau tie savā laikā cīnījušies pret nacionālsociālismu, kāpēc tad tie nevarot turpināt šo cīņu pret hitleriešiem arī tagad, un lai taču liekot mierā komūnistus. Uz to varam „biedriem" atbildēt, ka pretestības kustības dalībnieki cīnījušies pret abiem mūsu tautas apspiedējiem — nacionālsociālistiem un komūnistiem. Tā kā nacionālsociālistu valdīšana mūsu zemē jau sen beigusies un vainīgiem piespriests sods Nirnbergas prāvā, tad grūti saprast, kur lai atrod hitleriešus, pret kuŗiem vēl būtu jācīnās.

Toties mūsu tauta arvien vēl smok zem krievu komūnistu jūga, kas savā necilvēcībā tālu pārsniedz hitleriešus. Mūsu tautai nav iespējas cīnīties pret to ar ieročiem rokā, bet mums ir iespēja savākt apsūdzības materiālu pret personām, kas pastrādājušas noziegumus pret latviešu tautu, jo mēs ticam, ka reiz nāks tā diena, kad par šiem noziegumiem būs jāatbild līdzīgā prāvā nākotnē. Mums ir savākts pietiekami daudz materiālu par komūnistu noziegumiem baigajā 1940.-1941. gadā; tos mēs kādreiz varēsim celt priekšā starptautiskai tiesai. Bet pirmajam baigajam gadam ir sekojuši citi, un tagad mūsu dzimtene jau pārdzīvo 19. baigo gadu. Par šiem gadiem savākt apsūdzības materiālus nav tik viegli, jo mums nav pieejami čekas dokumenti. Tomēr arī tagad ir iespējams reģistrēt pret mūsu tautu pastrādātos noziegumus. To var darīt latvieši, kuŗiem jādzīvo zem komūnistu varas, paturot atmiņā viņiem zināmās personas, kuŗas vainojamas rīcībā, kas sagādājusi nāvi vai ciešanas kādam latvietim. To var darīt arī latvieši trimdā, ne tikai pretestības kustības dalībnieki vien.

Mēs labi zinām, ka tie ir krievu kungi, kas nosaka, kāda politika piekopjama okupētajā Latvijā, pat latviešu komūnistiem

(Nobeigums 8. lpp.)

LATVIJA

49. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 19. JŪNIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

PRIEKUĻU KARTUPEĻI KAMČATKĀ, BET LATVIJĀ TRŪKST

BAŽAS PAR SĒJU UN RAŽU

Latvijā pavasaŗa darbi laukos šogad organizēti ar īstu militāras vadības autoritāti. Jaunie ražošanas pārvalžu priekšnieki, bailēs no Chruščeva bardzības, lien no ādas laukā, lai laikā būtu apsēts, lai šogad varētu lepoties ar labu ražu un simtprocentīgu plāna izpildīšanu. Taču sējas darbi vēl arvien klibo, uz laukiem brauc kontrolieri un mudinātāji un žurnālisti, lai pienaglotu nolaidīgos pie kauna staba. Šogad sevišķu vērību piešķir kartupeļu stādīšanai. Kukurūza liekas izgājusi no modes un izrādījusies nelenesīga. Centrālkomiteja 25. maijā publicējusi uzsaukumu, kur cita starpā teikts:

„Ražošanas pārvalžu partijas komitejas un lauku partijas organizācijas pienācīgi negādā, lai republikas kolchozos un padomju saimniecībās paplašinātu kartupeļu stādījumus. Šopavasar dažās saimniecībās šīs vērtīgās pārtikas un tehniskās kultūras platību ne vien nepalielina, bet pat samazina . . . Japanāk ,lai kartupeļu stādījumi tiktu paplašināti vārda tiešā nozīmē ikvienas ražošanas pārvaldes saimniecībās. Šai nolūkā tūliņ efektīvi jārīkojas, sagādājot sēklas kartupeļus, un vispirms visur jāorganizē to iepirkšana no kolchozniekiem, padomju saimniecību strādniekiem un kalpotājiem. Lai paplašinātu kartupeļu stādījumus, kolchozos un padomju saimniecībās plaši jāpraktizē lielāko kartupeļu pārgriešana..."

Šeit ir skaidri pateikts, ka par spīti pūlēm, sagādāt sēklas kartupeļus, tas nav izdevies, tamdēļ jāmeklē palīdzība kolchozniekiu privātās piemājas saimniecībās, kur nekādā ziņā nevar iegūt vienas šķirnes kartupeļus. Lai kartupeļi labāk augtu, tad tos vietumis šogad stādīšot nevis vagās, bet kvadrātos. Tai pašā laikā, kad centrālkomiteja mudina pirkt kartupeļus privātās saimniecībās un lielākos griezt uz pusēm, lai taupītu sēklu, Priekuļu selekcijas stacijas direktors 23. maijā Cīņā ziņo, ka:

Šogad dažādu šķirņu kartupeļus stacija aizsūtījusi daudzām saimniecībām citos „mūsu" zemes novados . . . Priekuļu vispagrie kartupeļi aizceļojuši arī uz tādiem tāliem rajoniem kā Piešiņāti vārda tiešā nozīmē ikvienas ražošanas pārvaldes saimniecībās. Šai nolūkā tūliņ efektīvi

KUR PUSE IEDZĪVOTĀJU KONTROLĒ OTRU PUSI

A. Diksons Raits ir viens no ievērojamākiem britu chirurgiem, kas medicīnas cīņā ar cilvēku ienaidniekiem ir neskaitāmas reizes piedalījies jaunu līdzekļu izmēģinājumos, piemēram, bijis pirmais, kas sava drauga Fleminga penicilīnu izmēģinājis slimnīcā pie pacienta. Deviņus gadus viņš ir Imperijas vēža pētniecības fonda līdzekļu pārzinātājs.

Ieradies Korbijā, kas lepojas ar ievērojamu naudas līdzekļu savākšanu vēža apkaŗošanai un šo akciju turpina, ievērojamais ārstniecības darbinieks viņam veltītā banketā, kur piedalījās arī latviešu pārstāvji, stāstīja par jaunākajiem pētījumiem un institūtiem vēža apkaŗošanā un ārstēšanā. Šai runā viņš pieminēja arī vēža pēdējo kongresu Maskavā, par ko jau tika rakstīts Londonas Avīzē, un kur viņš no britu puses piedalījies. Aspārtīgā kārtā viņš pieskārās daudzām patiesām atziņām, kas daudziem aizklātas ar propagandas miglu. Ironiski viņš pieņēma, ka krieviem varētu būt ievērojami sasniegumi rakešu un telpas lidojumu ziņā, bet medicīnā gan viņi esot atpalikuši.

Noskatoties operācijās, viņam licies, ka tie nezinot īsti ne kur sākt, ne kur beigt. Operētāju vidū esot daudz sieviešu. Vienīgais gandarījums esot, ka tās operējot krievu vīriešus . . . Bez tam krievu pacients nekā daudz laba nesagaidot no sava ārsta. Ja tā salīdzinot šos ārstus pa dažādām zemēm, tad krievi savus pacientus galinot nost, amerikāņi eksploatējot, angļi vismaz dodot tiem valsts aizsargā jēdzīgu ārstēšanu. Pakavējoties pie dažādām vēža parādībām, kas rodas, īsi izsakoties, no pārmērībām dzīvē, un, ja to varētu novērst, tad cilvēki atkal droši varētu nodoties pārmērībām (!), viņš it kā minējis arī, ka vēzis reizēm pat 20 gadus gul kādā cilvēkā latentā veidā. Bet lai pilnīgi varētu to izārstēt, tas jāatklāj ļoti agrā stadijā. Bet kā gan iekārtot demokratijā tādu sistēmu, kur veselus cilvēkus regulāri pārbauda saslimšanas iespēju dēļ? Vienīgi Krievijā to varētu, jo puse iedzīvotāju tur pavadot savu dzīvi, kontrolēdami otru pusi . . . -us.

KLUSĀ UN SKAISTĀ ATPŪTAS VIETĀ pie HURON EZERA

izīrējamas istabas ar visām ērtībām atvaļinājuma pavadīšanai.

Ēdienu pašgatavošana.

Ļoti laba makšķerēšana, peldēšanās un atpūta.

Zvaniet LE 4-0563, Toronto.

ONTARIO VALDĪBAS DARBĪBAS RAKSTU SERIJAS TURPINĀJUMS

ONTARIO PĀRTIKAS PĀRVALDE

HON. WM. A. STEWART, MINISTER

Neapšaubāmi neviena cita no valdības administrācijām tik ļoti neietekmē Ontario iedzīvotāju saimniecisko labklājību kā lauksaimniecība un pārtikas rūpniecība.

No lauksaimnieka līdz patērētājam nīēs visi esam atkarīgi no zemes auglības. Bez mūsu lauku produktiem cilvēks nevarētu eksistēt. Mūsu pilsētas, miesti un ciemi izniktu.

Lai nodrošinātu lauksaimniecības stabilitāti un veicinātu labākas kvalitātes produktu ražošanu, Ontario Lauksaimniecības departaments iecerējis atrisināt dažas pārtikas rūpniecības pamatproblēmas, un tam nolūkam noorganizējis pārtikas pārvaldi.

Tajā piedalās pārstāvji no 4 galvenām grupām, kas saistītas ar produktu ražošanu un pārdošanu: ražotāji, pārstrādātāji, sadalītāji un patērētāji, reizē aizstāvot ražotāju un visu iedzīvotāju intereses.

Tas ir vēl viens Ontario valdības solis, kā veicināt labas kvalitātes lauksaimniecības produktu iegūšanu un reizē ar to pakalpot mūsu patērētāju interesēm.

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Tuvākai informācijai rakstiet vai iegriezieties

THE ONTARIO DEPARTMENT OF AGRICULTURE

AUSTRUMU BLOKĀ, CETURTĀ STĀVĀ, PARLAMENTA ĒKĀ, TORONTO.

Fricis Ozols

SARĀTOVS

I

Pagaiša jūlija nakts. Neparasta kustība nakts laikā. Kustības stari saplūda Liepājas ostas malā, kur, ar resnām tauvām piestiprināts, gulēja kuģis. Cīkstēja vāji smērētie kuģa celtņi, ribināja piebraucošie rati, kas bija piekrauti dažādām mantām. Spokaini naksnīgajā tumsā izskatījās šie rati, kad tie, grabinādami apaļo ostmalas bruģi, tuvojās kuģim. Tos nevilka zirgi, bet kā skudras ap tiem bija salipuši cilvēki. Slasniedzot dēļu laipu, kas kuģi savienoja ar ostmalu, rati ritēšanā apstājās. Stūmēji un vilcēji atvilka elpu, pajautri ieskanējās bezbēdīgas valodas. Pēc īslaicīga vārdu un sarunu jūkļa atskanēja pavēloša balss:

„Izkraut!"

Čalas apklusa. Kaŗavīri, nenolikdami šautenes, kas ļengani karājās plecos, nadzīgi ķērās pie darba. Šautenes vajadzēja paturēt, jo apkārtne nebija droša. Tumšie vairākstāvīgie koka spīķeri ienaidniekam deva labu patvērumu, un pārsteiguma nāvējošo uguni varēja sagaidīt katru acumirkli. Sīkā frontes kaŗavīru rota nespēja visu iztīrīt, apsargāt pilsētas apvidu un būt nomodā par topošās Latvijas pagaidu valdību.

Liepājas komandants leitnants Līberts šo rotu bija uzdevis formēt leitnantam Feldmanim. Tās dibināšana sākās 23. jūnijā, kad Liepāju atstāja Golca kaŗaspēks. Rotai vajadzēja pilsētu iztīrīt no atklīdušajiem Golca kareivjiem, kas bija labi bruņoti, un uzmanīt, lai pilsētā neiefiltrējas ienaidnieks: tā sagatavot ceļu valdībai, lai tā varētu atstāt brīvprātīgā gūsta kuģi Sarātovu.

Tauta bija sajūsmā, jo juta, ka lec Latvijas brīvības saule. Zāļu dienas pievakarē liepājnieki, spontāni brīvības jūtu vadīti, pulcējās Kūrmājas prospekta galā, lai nogāztu vāciešu uzcelto uzvaras pieminekli. Tas krita un sadrupa pīšļos. Šai naktī tauta brīvības priekā dejoja un dziedāja Jāņu dziesmas.

Leitnants Feldmanis veica strauju, bet sirds prieka pilnu, darbu. Viņš apziņoja pirmos kaŗavīrus un pulcināja tos ap sevi, lai dotu rīkojumus. Pulcināšanā un apziņošanā gan bija traucējumi, jo visi no frontes atvaļinājumā palaistie nedzīvoja Liepājā, bet atradās apkārtnes pagastos. Tos nācās apziņot ar kaŗavīru un pat privātpersonu starpniecību. Jaunā brīvības ziņa lidoja ar putna spārniem pie atvaļinātajiem kaŗavīriem. Rotas sastāvs ar katru dienu pavairojās. Labu izdomu vajadzēja kaŗavīriem, kas dzīvoja uz laukiem, jo dienesta šauteni, vieniīgo ieroci, bija jāved līdz. Tēvi krāva siena vezumus, kuŗos paslēpa ieročus, lai nogādātu neškiŗamās kaŗavīru „draudzenes" pilsētā.

Nesnauda arī Golca kareivji, pārbaudot ceļus. Ar dzelzs pīķiem tie izbadīja vezumus, kas likās aizdomīgi. Vairāki atvaļinātie latvieši kaŗavīri iekļuva pilsētā pāri Liepājas ezeram ar laiviņām, pie kuŗu dibeniem bija piestiprināta dārgā nasta.

Lielā ielā trauksmaini sagatavoja valdības mītni. Pirmajās dienās ltn. Feldmanis rotā bija vienīgais virsnieks. Tad ieradās ltn. Lācis. Labākai vadībai rotu sadalīja. Vienu pusi vadīja ltn. Lācis, otru pārņēma kapr. Vītols, kas savu atvaļinājumu, tāpat kā citi, bija saņēmis kā apbalvojumu par frontes cīņām.

Rotas kaŗavīriem pirmais pusmēnesis bija pagājis kā drudža murgos. Dažs tikai knapi turējās kājās, jo negulētas naktis, vienmēr sasprindzināti nervi, pavājais ēdiens no zilās virtuves un palīdzēšana bada cietējiem nevairoja spēku, vienīgi dzīvību uzturēja. Plāns maizes rieciens ar sīku desas ripiņu uz tā rītos un brūna kakao rīsa zupa pusdienām un vakariņām reizē bija viss kaŗavīru uzturs. Labi bija, kam rados atradās kāds zvejnieks, tas varēja pa laikam pasūkāt kādu zivi. Arī vājie apavi, pa pilsētas bruģi staigājot, dila un šķida neiedomājami ātri. Dažreiz kaŗavīru no civilista varēja atšķirt vienīgi pēc tā, ka kaŗavīriem bija šautene un uz civilā ģērba kreisās piedurknes nacionālo krāsu lente. Bet bija arī laimīgie, kas nēsāja pilnīgu nacionālā kaŗavīra ietērpu.

Arvien vairāk stiprinājās dziņa cīnīties par savu neatkarīgo Latviju. Jaunieši, vāji ģērbti un basām kājām, cītīgi steidzās apgūt kaŗa māku. Māmiņas un meitenes ar uzmundrinošiem smaidiem pavadīja jaunos kaŗavīrus, kas devās par brīvību cīnīties, lai, varbūt, arī savas jaunās dzīvības ziedotu uz tēvijas brīvības altāŗa.

Cīņās brīvojās Latvijas āres.

II

Saule izlīda no dūmakainā miglāja un ātri izklīdināja vasarīgo miglu. Darbi ostmalā rītēja arvien lielākā steigā. Ostmalā sāka pulcēties satraukti iedzīvotāji, nemitīgi vairodamies skaitā. Neziņa viņi vēroja steigu un satraukuma skatieniem acīs viens otram jautāja: kas te notiek? Kādēļ sagatavoja valdības kuģi, pie tam tik lielā steigā? Ziņkārīgie sastājās kā mūris, bet raudzījās, lai netraucētu darbus, tikai vēroja. Kāds drosmīgāks nenocietās un iejautājās tik skaļi, lai darbā esošie kaŗaviri dzirdētu:

„Vai mūsu valdībai draud briesmas?"

Stāvošie vērotāji sasprindzinātām nopūtām pateicās drošsirdim, jo pašu neziņu urdīja šis jautājums. Ostmalā visas valodas spēji pārtrūka. Te nebija nevienas pilnvarotas personas, kas varētu tautai paskaidrojumu sniegt un satraukuma šaubas izklīedēt.

Mazais Rupeiks, rotas rakstvedis, šai brīdī bija augstākā amata persona pie kuģa, tātad arī atbildīgs par tautas garastāvokli. Īsi viņš sevī pārdomāja, tad sauca:

„Valdība ar ministru prezidentu Kārli Ulmani pārcelsies uz galvaspilsētu!"

Sajūsmas saucieni un aplausu vētra pāršalca ostas rajonu. Tauta bija priecīgi iejūsmināta ar jauno vēsti. Ar Rupeika saucienu brīvības dziņa izrādījās vēl vairāk nostiprināta.

Rupeiks nejutās labi. Viņš sevi jau iedomājās par nodevēju. Kas zina, vai pūli nav iespraucies kāds ienaidnieka aģents, kas svarīgo vēsti paziņos savai pusei, kādēļ kuģi ceļā var sagaidīt pārsteigums. Satraukumā Rupeiks pat kārtīgi nepierakstīja nosauktās mantas, kuŗas iekrāva kuģī. Tikko ieradās ltn. Lācis, viņš tam atklāja savu pārsteidzību. Leitnants Rupeiku tomēr nomierināja, pat uzslavēja par tautas garastāvokļa pacelšanu.

Tuvojās brokastu laiks. Darbi uz kuģa apsika. Pa grupām gājiena kolonnās ieradās kaŗavīri un novietojās uz kuģa. Tie bija tikko atstājuši sardzes, nododuot tās zemessargiem, kas šo brīvo zemes stūri pārņēma savā apsardzībā. Zemessargi bija vēl vājāk ģērbti un bruņoti, bet tāpat brīvības alku pilni.

Uz kuģa ieradās arī abi pusrotnieki. Sākās jauna kustība. Kuģi Sarātovs greznoja karogiem, virsnieki rūpīgi pārbaudīja tīrību, bet matroži centās novērst vēl pēdējās nekārtības, lai tad arī paši varētu ģērbties svētku drēbēs. Paplašināja arī uzejas laipu. Pusrotnieki paskaidroja sagaidīšanas norisi. Ostmalā pa to laiku novietojās pilsētas pūtēju orķestris. Tauta pievirzījās tam līdzās.

Tad rota uzsoļoja uz uzejas un nostājās abās pusēs laipai. Kuģa virsnieki sagrupējās tai iepretim. Pēc novietošanās viss aprima sagaidei.

Piebrauca valdība ar pavadoņiem. Vītols steidzās pretim ar ziņojumu. Ministru prezidents Kārlis Ulmanis pateicās ziņotājam un apsveica godasardzi. Uz kuģa valdības galvu sveica kapteinis ar saviem virsniekiem. Tad novāca laipas un ministru prezidenta automašīnu uzcēla uz klāja. Kuģa sirēna nopūta atvadām. Ministru prezidents ar kuģa kapteini parādījās uz komandtilta. Marša skaņu pavadīts, mastā uzvijās ministru prezidenta standarts. Kārlis Ulmanis piegāja komandtilta margām un pamāja ar roku. Iestājās klusums.

„Liepājnieki!" ministru prezidents uzrunāja ostmalā stāvētājus. „Es jūsu pūliņus un uzupurēšanos Latvijas labā nekad neaizmirsīšu. Tie manī un valdībā ir stiprinājuši dziņu cīnīties vēl neatlaidīgāk pret ārējiem un iekšējiem ienaidniekiem, lai beidzot mēs būtu brīvi savā zemē; lai Māte Latvija būtu atbrīvota no važām, kuŗās tā bija gadsimtus kalta. Lai Dievs dod man un valdībai spēku un saprašanu šo nevienādo cīņu līdz galam izturēt, kamēr latvju tauta varēs brīvi pati sev likumus lemt. Saules mūžu Latvijai!"

Orķestris spēlēja valsts himnu. Aizbraucēji un palicēji dziedāja līdz. Liepājas ostmalā valdīja Tai bija iepaticies ilgāk papeldēpacilātības gars. Kuģa mašīnas sāks darboties. Piestiprināšanas tauvas ievilka. Velkonis sāka kuģi izvilkt jūrā.

Pavadītāji un aizbraucēji mājas atvadas. Tie bija nevis sēru, bet prieka mājieni. Laba vēlējumi lidoja uz kuģi un atpakaļ. Aizbraucēji sasaucās ar palicējiem, krasts ar kuģi.

III

Kuģis jau bija pabraucis gaŗām Pāvilostai un tuvojās Ventspilij, bet kaŗaviŗi vēl nebija brokastojuši. Kuģa virsnieku zālē brokastoja valdības vīri. Pavārs bija sagatavojis labu azaidu, — garšīgā taukuma smaržu plūda pa vēdināšanas lūku uz klāja, kur kutināja kaŗavīru nāsis. Pēdīgi tomēr nāca aicinājums saņemt dienas devu. Badīgākie steidzās pirmie, bet viņu sejas izstiepās gaŗumā, kad ieraudzīja saņemamo devu: uz kombīzes galda bija novietoti maizes gabali, bet uz paplātēm slaidas siļķes. Katrs saņēma pa maizes gabalam, bet siļķē dalījās divi. Pirmie saņemtās devas nesēji vēl nebija atgriezušies uz klāja, kad siļķe jau bija nokristīta par „Astrachaņas dzimumu". Daži jau izrādījās paguvuši notiesāt sālīto devu un tagad steidzās meklēt dzeŗamo ūdeni, lai siļķe varētu peldēt. Citi grauza sauso maizes devu un sērīgi raudzījās blakus gulošajā „Astrachaņas dzimumā". Vēl citi strīdējās par sadalīšanas iespējām. Lielākās domstarpības radās par zivs galvas dalīšanu. Kā sadalīt to? Nevienam nebija tik asa naža, lai galvu vienlīdzīgi sagriezt, bet durklim šo uzdevumu nevarēja uzticēt. Citi baidījās siļķi notiesāt, jo redzēja, ka tās iebauditāji pārāk bieži meklē trauku ar dzeŗamo ūdeni. Ja nu tā pietrūktu? Tad pat uz ūdens varētu nomirt slāpēs . . .

IV

Pēc labajām brokastīm ministru prezidents iznāca uz komandtilta pastaigāties. Ar labpatiku viņš noraudzījās sargkareivjos, kas, sadalījušies grupiņās, sēdēja bezdarbībā un tērzēja.

Reinholds ar Paipalu piecēlās un aizgāja uz kuģa priekšgalu pie resnās tauvas. Smaidot tie sāka to attīt un brīvo galu pielikt pie reliņiem. Ar neparastajām izdarībām viņi pievērsa sev citu uzmanību. Daudzi piecēlās, lai labāk redzētu, ko abi īsti dara. Paipals piesēja siļķi pie resnās tauvas, tad abi pārgrūda to pār reliņiem. Siļķe noplivinājās gaisā un pazuda ūdenī, lai baudītu labāku peldi. Ilgāku laiku abi darboņas tauvas galu peldināja jūrā. Apkārt stāvētāji pie sevis klusi ņirdza.

Arī ministru prezidents pārtrauca pastaigu un apstājās, uzmanīgi vērodams abu kaŗavīru ciņu ar siļķi.

„Diezgan peldināts!" Paipalam beidzot uzsauca Reinholds. „Lai peld tagad mūsu vēderos."

Abi sāka vilkt tauvu atpakaļ. Šis darbs, liekas, bija pasmags, jo vilcēju vaigu gali pieņēmās sārtumā. Viņi tomēr neatlaidās, bet vilka atspērušies savu dienas devu no ūdens laukā. Tauvas gals pārlidoja reliņiem un nokrita pie vilcēju kājām. Strauji un priecīgi tie pieliecās tauvai, bet tad abu sejās ievilkās rūgtuma rievas: siļķes vairs nebija . . .

Tai bija iepaticies ilgāk peldēties jūrā, kaut arī bez galvas, jo pēdējā vēl turējās pie tauvas, piestiprināta ar Paipala jostas aukliņu. Abi kaŗaviri pārmetuma skatieniem raudzījās viens otrā.

„Ak tu — Paipalas galva!..." pārmetoši iesaucās Reinholds, katru vārdu stipri atdalot. „Kā tu tik pavirši varēji piestiprināt ministru prezidenta dāvanu? Ko nu ēdīsim? . . . "

Paipals tikai paraustīja plecus, bet neatbildēja.

Šis priekšnesums pārējos kaŗavīros izsauca priecīgus smiekļus. Jautri un bezbēdīgi smējās arī Kārlis Ulmanis, kas ātri tomēr novaldījās. Viņš saprata, ka abi jokdaŗi nesmējās vis par viņu, bet par sagadīšanos, ka kaŗavīriem pēc smagās piepūles, valdību, pilsētu un apkārtni sargājot, brokastīs uz jūŗas izsniegta tikai siļķe Ministru prezidents steidzās labot kuģa vadības nejaušo kļūdu.

Sarātovs jau atradās iepretim Ventspilij, kad rotas vadība kaŗavīriem paziņoja, ka pusdienas tiem izsniegs no ministru prezidenta virtuves. Šo vēsti pavadīja sajūsmas saucieni un skaļas urravas. Kad ministru prezidents īsi pirms pusdienu laika atkal parādījās komandtiltā, viņu sagaidīja jūsmīgs kaŗavīru kopsaucieni:

„Lai dzīvo mūsu prezidents!"

Ar šo gadījumu starp ministru prezidentu un pavadrotas kaŗavīriem bija radies saticības gars, kas visus sasaistīja kā vienu saimi. Pēc bagātīgām pusdienām kaŗavīrus sāka pārņemt nogurums. Tie uzmeklēja brīvākas vietiņas un izstiepās guļai, lai nu atgūtu arī zaudēto miegu. Citi priecājās par jauko jūŗas braucienu, jo lielākajai daļai šis izrādījās pirmais.

Ūdens virsma bija kā spogulis, — gluda un zilgani spīdīga. Ne vilnītis nepakustināja to. Cik tālu skatiens vien sniedza, visur bija tikai mierīgs ūdens. Ja pavēroja otru pusi, tur krasts rādīja brīnumainas un neredzētas vietas. Vai tas bija pareizais jūŗas ceļš? To kaŗaviri nezināja, bet kuģis turējās vairāk pie krasta. Tālumā aizvilkās plata dūmu svītra, kas ātri saplūda ar dūmakaino apvārsni. Kuģa apkalpe stāstīja, ka tā esot angļu flote, kas sargājot jauno valstu robežas. Tādēļ arī Sarātova kapteinis nerādīja norūpējušos seju, bet smaidīdams deva rīkojumus par kursa maiņu.

Naktī kuģis paslīdēja gaŗām tumšai zemes strēmelei — Roņu salai.

Rīta ausmā Sarātovs ieslīdēja Rigas jūŗas līcī, kur ūdens bija nemierīgāks. Tā virsma viļņojās sīkos vilnīšos, rīta vēja kustināta.

Brokastis sasteidza, jo kuģis jau tuvojās Daugavgrīvai. Vēl labas stundas brauciens pa Daugavu, tad tās krastā jau varēja saskatīt dzīvu kustību, it kā sīkas skudras ložņātu no vienas vietas uz otru. Sarātovs tuvojās drūzmas vietai, kur rīdzinieki sagaidīja uzvaras slavas vainagoto pagaidu valdību ar jau leģendāro ministru prezidentu Kārli Ulmani.

Nezināmā tēlnieka darinātais tēls Sibirijā izsūtīto latviešu kapsētā.

Prof. Dr. phil. E. Blese

MŪSU NACIONĀLĀS KUL

Ikkatras nacionālās kultūras galvenais psichiskais balsts ir tās veidotājas, tās glabātājas un tās tagadējās nesējas tautas **nacionālā pašapziņa**. Tādēļ ikvienam darbiniekam nacionālās kultūras laukā jābūt apveltītam ar jo spēcīgu nacionālu pašapziņu, un jaudīs, kuŗus mēs gribētu piesaistīt mūsu nacionālās kultūras lietai un darbam tās labā, tās spēcināšanai un tālākai attīstībai, ir vispirms jāiedēstī un jāuztur dziva jo spēcīga nacionāli - latviska pašapziņa. Nacionālā pašapziņa ir zināmā mērā līdzīga tīri individuālai cilvēka pašapziņai, tikai tā ir plašāka. Tīri individuālā personiskā pašapziņa balstās uz izjūtas un apziņas, ka pats šis cilvēks kaut kas ir, ka viņam ir kādi nenoliedzami un neatņemami spēcīgāki dotumi, kādas garīgas spējas, ko uzņemt, saglabāt un arī ko jaunu radīt. Tāpat arī nacionālā pašapziņa balstās uz izjūtas un apziņas, tikai plašākas, kā arī tauta, pie kuŗas pieder attiecīgais individs, jau ir kaut kas pati par sevi, ka tajā ir kaut kas labs un pozitīvs, garīgi augstāk statāms. Tādēļ pirmais tautas pašapziņas modinātāja un sargātāja uzdevums ir radīt, ka attiecīgajā tautā šis augstāk statāmais tiešām ir.

To pierādīt tagad ir tik vi cik attālākā p ir bijis saistīts mām grūtībān ir sarežģīts, maza un tās v bijis smagu u mu plīns, kā tautai. Mums las territorijas nav pat nekāc kādas lielākas stošākas vēstu nē. Mūsu taut īpaši mūsu vi gan pēdiņās, ši) nereti vē pat uzsver, g stāvēšanas la res objekts, n noteikuši citi objektīvi rau stipri vien tā nākajos laiko viešu pašu li bību savu lik vēsturiskajā turpinājies beidzamos 10 vairāk zīmēj kultūrālās u norisēm, bet lītiskajiem li

Tā ir baig īsteniba, un

14. jūnija piemiņas sarīkojumā To

(18. turpinājums)

Bete Antiņu tomēr bija pamanījusi un ar gaisā paceltu baltu roku. Tad neapstā tālāk, jo nejauki skaļā mūzikas kaste turpin

Ragna pieveda Antiņu pie zvilņa, gar jās šķidrbārdains jauneklis brūnā samta va dams lielas papīra lapas ar ogles zīmējum

„Un tas ir Bārdiņš. Laimīgā kārtā vi daudz nopietnāk ņemams nekā paplānā bār dzus pavedinājusi viņu turēt par stipri pavi

Jā, par taisni tādu viņu turēja arī Anti pievērsis viņam nekādu vērību, bet zīm Bārdiņš cilāja, bija tādi, ka lika tūdaļ ieja tie ir jūsu?"

Bārdainais talants paskatījās Antiņā tā kā nomērītu viņu no matu galiem līdz kā un tad atteica stipri pagreizu muti: „Nē, Tie ir Ragnas zīmējumi. Jūs laikam n mana darba neesat redzējis, ja varat tā ja

Antiņš aizmirsa godīgi atzīties, ka tā jo Bārdiņa strupā atbilde bija viņu samu mērā, ka brīdi palika bez valodas. Uz ba lapām bija redzamas plikas sievietes, visu zēs, gan sēdus, gan stāvus, gan gulus, tik zīmētiem miesas izciļņiem un krokām, k

Prof. Dr. phil. E. Blese

MŪSU NACIONĀLĀS KULTŪRAS PSĪCHISKIE BALSTI

Ikkatras nacionālās kultūras galvenais psichiskais balsts ir tās veidotājas, tās glabātājas un tās tagadējās nesējas tautas nacionālā pašapziņa. Tādēļ ikvienam darbiniekam nacionālās kultūras laukā jābūt apveltītam ar jo spēcīgu nacionālu pašapziņu, un ļaudīs, kuŗus mēs gribētu piesaistīt mūsu nacionālās kultūras lietai un darbam tās labā, tās spēcināšanai un tālākai attīstībai, ir vispirms jāiedēstī un jāuztur dzīva jo spēcīga nacionāli - latviska pašapziņa. Nacionālā pašapziņa ir zināmā mērā līdzīga tīri individuālai cilvēka pašapziņai, tikai tā ir plašāka. Tīri individuālā personiskā pašapziņa balstās uz izjūtas un apziņas, ka pats šis cilvēks kaut kas ir, ka viņam ir kādi nenoliedzami un neatņemami spēcīgāki dotumi, kādas garīgas spējas, ko uzņemt, saglabāt un arī ko jaunu radīt. Tāpat arī nacionālā pašapziņa balstās uz izjūtas un apziņas, tikai plašākas, kā arī tauta, pie kuŗas pieder attiecīgais individs, jau ir kaut kas pati par sevi, ka tajā ir kaut kas labs un pozitīvs, garīgi augstāk statāms. Tādēļ pirmais tautas pašapziņas modinātāja un sargātāja uzdevums ir radīt, ka attiecgajā tautā šis augstāk statāmais tiešām ir.

To pierādīt ne katru reizi vēl tagad ir tik viegli un sevišķi kaut cik attālākā pagātnē to pierādīt ir bijis saistīts ar visai ievērojamām grūtībām. It īpaši stāvoklis ir sarežģīts, ja tauta ir samērā maza un tās vēsturiskais mūžs ir bijis smagu un grūtu pārdzīvojumu pilns, kā tas ir bijis mūsu tautai. Mums nav lielas nacionālas territorijas — pašlaik mums nav pat nekādas. Mums nav nekādas lielākas slavas pilnas ilgstošākas vēstures attālākā pagātnē. Mūsu tauta, diemžēl, kā to it īpaši mūsu vācu draugi (dažreiz gan pēdiņās, bet dažreiz ar tiesi) nereti vēl tagad aizrāda un pat uzsver, gandrīz visu savu pastāvēšanas laiku ir bijusi vēstures objekts, ne subjekts: par to noteikuši citi, ne viņa pati, un, objektīvi raugoties, tas, diemžēl, stipri vien tā ir bijis. Tikai jaunākajos laikos var runāt par latviešu pašu līdzdalību un līdzdarbību savu likteņu veidošanā. Bet vēsturiskajā mērogā arī tas nav turpinājies visai ilgi (nepilnus beidzamos 100 gadus), un arī tas vairāk zīmējas uz mūsu garīgās, kultūrālās un materiālās dzīves norisēm, bet mazāk uz mūsu politiskajiem likteņiem.

Tā ir baigā vēsturiskās dzīves īstenība, un te ko pārveidot nav bijis un nav arī tagad mūsu spēkos. Mums arvienu ir bijis, cik iespējams, jāieraujas sevī, bet bijis arī jācenšas veidot sevī savus visdažādākā veida garīgos spēkus un būt gataviem tam kādreizējam mūsu dzīves posmam, „kad atnāks latviešiem tie laiki, ko citas tautas tagad redz". Mēs instinktīvi esam jutuši, ka mums pašiem jāsaglabā sevi savā nacionālajā pašapziņā, visu savu garīgo un materiālo spēku pilnībā. Un tiešām, mūsu 19. g. s. otras puses un visas līdzšinējās 20. g. s. vecākās paaudzes ļaudīm viss sacītais arī bija vairāk vai mazāk skaidrs, taču nacionālā pašapziņa, kas pagājušā g. simteni nereti bija pat vēl pilnīgi neapzināta un instinktīva, bet kas balstījās uz ciešo tīri organisko sakaru starp sevi un visu mūsu tautu ar tās, kaut arī ne tik mirdzošo, tad tomēr ikviena sirdij tuvo un mīļo pagātni un tās dzimto zemi, bija visai spēcīga: atskaitot varbūt retus gadījumus, tā nebija pat sevišķi jākultivē.

Liels bija tās iekšējās pastāvēšanas spēks, un tā kā pati mūsu tauta piedzīvoja nemitīgi jaunus sasniegumus un augšupeju, tad nacionālā pašapziņa arvienu pieauga, par spīti vājinātājām ietekmēm, kas nereti bija saistītas ar mūsu tautas, it īpaši mūsu nacionālā gara pilnīgas nomākšanas vācu un krievu centieniem.

Diemžēl, pašlaik stāvoklis ir vēl ļaunāks. Mēs dzīvojam nacionāli pavisam svešā vidē. Sveši kultūru ietekmju ir tik daudz, un tās nereti katrā zemē, kur mītam, ir tik spēcīgas, ka mūsu jaunās — un nereti arī daži vecītības, vai tās var izturēt sacensībā ar citu tautu garīgiem sasniegumiem, un vai pat mums dzimtenē vispārīgi kādi augstāki kultūras sasniegumi bijuši.

Mums tādēļ vispirms jārūpējas par mūsu nacionālās kultūras apziņas un līdz ar to nacionālās pašapziņas sargāšanu un saglabāšanu mūsu pašu tautas lielā daļā. Mums jārūpējas, lai uzskati par mūsu nacionālās kultūras šķietamo mazvērtību neievīestos par daudz plaši un dziļi un galīgi nesagrautu mūsos pašos apziņu par mūsu nacionālās kultūras vērtībām un nacionālās pašapziņas pamatiem.

Te nu atkal jāsaka, ka mums šai aizsardzības cīņā tuvākā kārtā nav citu ieroču kā vienīgi iekšējie mūsu pašu garīgās pretdarbības spēki. Mēs varam vispirms tikai censties paši nemitīgi uzturēt sevī dzīvu apziņu par savām garīgajām spējām, par saviem kultūras sasniegumiem.

Mums vispirms pašiem jāapzinās, ka mūsu nacionālā gara un mūsu nacionālās kultūras spēcīgākie balsti slēpjas pašas dabas mums piešķirtajās nacionālajās garīgajās veltēs, mūsu dzimtajās garā mantās, mūsu nacionālajā apdāvinātībā, mūsu cītībā, mūsu prasmē nacionāli nostāties dzīvē un saglabāt savu izcīnīto nacionālo stāvokli citu tautu starpā.

Tādi paši balsti ir mūsu modernās kultūras sasniegumi jaunākajos laikos. No tiešajām pašas dabas mūsu tautai dotajām veltēm jo spēcīgs nacionālās kultūras balsts ir mūsu valoda, kas ir viena no vecākajām mūsdienu indoeiropiešu valodu starpā un kas līdz ar to liecina par visas mūsu tautas dziļo senatnību. Tikpat spēcīgs nacionālās kultūras balsts ir mūsu nacionālā psiche cākās — paaudzes pārstāvji biežī sāk šaubīties paši par savām nacionālajām garīgajām vērtībām, vai tās patiesi ir pienācīgas vērtāji, kratīties norimuši, nesāktu posties braukšanai. Taisnību sakot, bija arī pēdējais laiks, lai saulītei rietot tiktu Priedainē.

— stingra un neatlaidīga, centīga un cītīga, cik tālu tā izpaužas pašā mūsu valodā, mūsu folklorā, mūsu skaistajās un dzīves gudrības pilnajās tautasdziesmās, etnografiskajās bagātībās, tautas dejās, mūsu modernajā literātūrā, glezniecībā un mūzikā, mūsu skatuves mākslā un arī mūsu zinātnē. Mums jāapzinās, ar kādām grūtībām mūsu tautai bijuši saistīti mūsu jaunāko laiku kultūras ieguvumi un sasniegumi, cik daudz tajos ieguldīts spēka un enerģijas, cik daudz jaunu, spējīgu un centīgu latviešu gara darbinieku un darbiniečū ir vārda tiešajā nozīmē ziedojuši savas dzīvības, lai savai tautai šos sasniegumus sagādātu. Mums jāapzinās arī, ka tieši savas nacionālās kultūras veidošanas darbā mēs neesam bijuši vēstures objekts, bet gan subjekts: neviens mūs nav ne skubinājis, ne mudinājis mūsu kultūru veidot, to mēs esam darījuši paši sava iekšējā radītāja gara mudināti. Bet tad nu arī skaidrs, ka mūsu dabas dotumi, mūsu pašu sevī izveidotās spējas un ar tām gūtie sasniegumi ir svarīgākais un aktīvākais mūsu tautas uz priekšu virzītājs spēks, mūsu nacionālās kultūras pamats un galvenais balsts.

(Turpinājums sekos)

Aina Kraujiete

NIEKKALBE

Kā karaļu dārgliešu kambaŗos tikusi,
sena grāmatas vēru,
liksma sev teicot:

— Pušķojies, dvēsele, ar pāva spalvām —
nav diadēmu
tādu pat kronētām galvām!
Apliecies pērlēm prāvām kā krustsas graudi,
tad caunādu kažokā
ar veczelta gredzeniem, spradzēm, važām
parādies no jauna draugiem —
lai rauga,
rauga un brīnās, kur tādu grezību ņēmi!

Bet niekkalbe?
Priekā
vai manu padomu sveica?
Nē. Grāmatu vairīdamās kā nesenā mēri
vaļā pamestus kapus,
prom svešos laudīs
kā zirnis aizripo — tik zaļa un plika.

HELĒNAS PAKULES BALETSTUDIJAS AUDZĒKŅU VAKARS

Svētdien, 9. jūnijā Frīportes lielajā vidusskolas zālē Helēnas Pakules baleta studijā sniedza baleta mīļotājiem tīkamu pārdzīvojumu ar Čaikovska Gulbju ezera I II III un IV cēlienu uzvedumu. Tanī piedalījās no vismazākajām (apm. 4 g. v.) līdz baleta mākslā jau nobriedušām audzēknēm.

Pirmo reizi kā soliste I cēlina variācijā uzstājās baletmeistares mazā meitiņa Laima Upe 4 g. v. un iepriecināja ar precīzo ritmu un drošo stāju. Pas de trois Adagio un variācijās teicamus sasniegumus pirkstu galu technikā un lēcienos uzrādīja Līga Auziņa, kuŗa arī kā viena no spējīgākajām audzēknēm piedalījās Pas de quatre un „Brūtes māsas" dejās (III cēlienā). Viņai patīkama mīmika vējīgas roku kustības un labs augums. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, progresējušas arī Trudi: Trudi Thurn (Pas de trois un Gulbju dejās), Ruth Giver (Spāņu deja), Linda Berg (Mazurkas dalībniece) un citas. Apburīgas, graciozas un vieglas mazās Marie Doris un Mary Gelderman Neapolitāniešu un Mazo gulbīšu dejās.

Klasiskā baleta kalngaliem vistuvāka galvenās lomas Odettes, gulbju karalienes tēlotāja un dejotāja Jane Miller, kas 5 gadi mācījusies pie H. Pakules, beigusi Performing Arts skolu un pašlaik papildinās American School of Ballet. Viņa ir dzimusi balerīna ar skaistu augumu, labu pirkstgalu techniku, vieglīem pielēcieniem un lēcieniem, ļoti vijīgām rokām; liekas, viss viņas ķermenis dzied līdz mūzikā; dvēselisks pārdzīvojums atspoguļojas viņas sejā un kustībās.

Odili, Melno gulbi dejoja Helēne Pakule ar viņai piemītošo šarmu, eleganci un grāciju. Lielisks partneris abiem gulbjiem bija viesis Haralds Horns ar plašiem, veiklīem lēcieniem un virtuozīgu spēku nēsājot abas balerīnas kā spalviņas. Viņš bijis solists Berlīnes baletā, un baleta izrādēs piedalījies Vīnē, Anglijā, Minchenē, Kanadā, Dienvidamerikā un citur.

Kordebaletā dejoja mazās un lielās audzēknes gan ar labākiem, gan mazākiem sasniegumiem, un ja vienai otrai kas nāca vajadzīgā precizitāte, tad tur, droši vien, vainojams uztraukums.

Greznos kostīmus bija gatavojusi pati studijas vadītāja, kuŗas darba mīlestība, enerģija un prasme disciplinēt tik lielu audzēkņu pulku (apm. 60) apbrīnojama.

Alīse Dzirkale — Cenne

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS

1. sēj. ZVĒRU UN PUTNU PASAKAS, 480 lapp. $ 7.80
2. sēj. ĪSTĀS PASAKAS, I daļa, 540 lapp. 7.80
3. sēj. ĪSTĀS PASAKAS, II daļa, 520 lapp. 7.80

Aplūkojiet šo izdevumu, tas ir visās grāmatnīcās.

LATVJU GRĀMATA

14. jūnija piemiņas sarīkojumā Toronto Federālā parlamenta pārstāvis Dr. L. Haidazs atklāja baltiešu mākslas skati. Foto JAK

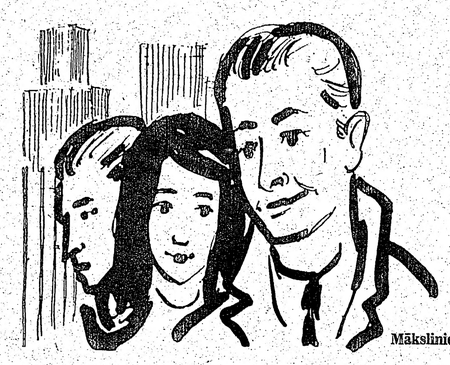

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

Mākslinieka Ģ. Tiltiņa viņete.

(18. turpinājums)

Bete Antiņu tomēr bija pamanījusi un apsveicināja ar gaisā paceltu baltu roku. Tad neapstādamās dejoja tālāk, jo nejauki skaļā mūzikas kaste turpināja spēlēt.

Ragna pieveda Antiņu pie zviļņa, gar kuŗu līkņājās šķidrbārdains jauneklis brūnā samta vamzī, pārcilādams lielas papīra lapas ar ogles zīmējumiem.

„Un tas ir Bārdiņš. Laimīgā kārtā viņa talants ir daudz nopietnāk ņemams nekā paplānā bārdele. Tā daudzus pavedinājusi viņu turēt par stipri pavieglu putnu..."

Jā, par taisni tādu viņu turēja arī Antiņš un nebūtu pievērsis viņam nekādu vērību, bet zīmējumi, kuŗus Bārdiņš cilāja, bija tādi, ka lika tūdaļ iejautāties: „Vai tie ir jūsu?"

Bārdainais talants paskatījās Antiņā tādām acīm, it kā nomērītu viņu no matu galiem līdz kāju papēžiem, un tad atteica stipri pagreizu muti: „Nē, tie nav mani. Tie ir Ragnas zīmējumi. Jūs laikam nekad neviena mana darba neesat redzējis, ja varat tā jautāt?"

Antiņš aizmirsa godīgi atzīties, ka tā tas tiešām ir, jo Bārdiņa strupā atbilde bija viņu samulsinājusi tādā mērā, ka brīdi palika bez valodas. Uz baltajām papīra lapām bija redzamas plikas sievietes, visu visādās pozēs, gan sēdus, gan stāvus, gan gulus, tik atklājīgi uzzīmētiem miesas izciļņiem un krokām, ka atsauca atmiņā 42. ielas grāmatveikalā skatītās kaileņu fotogrāfijas. Šie zīmējumi Antiņam rādījās pavisam citādāki, stipri kailāki par Milta stūraini pašķībo sievieti, uz kuŗu varēja skatīties bez nosarkšanas, aplūkojot to kā interesantu krāsas plankumu raibā paklājā. Nē, šitā bija daudz nekaunīgāka māksla par visām abstraktajām vai pus abstraktajām, pats sev par lielu pārsteigumu Antiņš šai brīdī sāka atzīt, bažīgi iejautādamies: „Vai tiešām tu tās visas esi zīmējusi un — un — no dzīviem modeļiem?"

„Lūdzu, nesāc tu arī mani piezobot, Bārdiņš jau diezgan mani kaitinājis. Ko es lai daru, ja visi dzīvie modeļi uz mana papīra pārvēršas par līķiem morgā?"

Ačīm redzot, Ragnai nebija ne mazākās nojautas, kas īsti tirda Antiņu nākt ar tādu jautājumu. Citādi viņa, varbūt, smietos pilnā kaklā. Bet tagad vērīgi turpināja klausīties Bārdiņa kritiskajās piezīmēs. Un to nu Antiņš pavisam nespēja saprast, kā Ragna, pati sieviete, nekautrēdamās var rādīt šos zīmējumus vīrieša cilvēkam, turklāt pilnīgi brīvi tos iztirzājot. Bet tas vēl nebija nekas, tas trakākais tikai nāca — arī vīrietis bez vīģes lapas!

Antiņš juta, ka nosarkst un viņam sāk miglotīes acis. Tātad Ragna ne tikai ir skatījusies, bet pat vēl zīmējusi . . . Viņš satriekts atsēdās krēslā un pastiepa roku pēc glāzes, kas stāvēja nolikta uz zemā galdiņa un no tās kāds laikam bija dzēris.

Viņa izstiepto roku pusceļā apturēja Ragnas smiekli: „Antiņ, kas tad nu? Tu dzersi džinu ar toniku? Tā glāze sataisīta Bārdiņam."

„Es nezināju, domāju, ka ūdens . . . Tā ir, es nezinādams kādreiz daudz ko sadomāju . . . " atmurmināja Jērs un vairījās paskatīties Ragnā.

Varbūt, ka pēkšņo Antiņa sadrūmumu viņa būtu pamanījusi un lūkojusi izdibināt tā iemeslu, ja abi dejotāji, kratīties norimuši, nesāktu posties braukšanai. Taisnību sakot, bija arī pēdējais laiks, lai saulītei rietot tiktu Priedainē.

Antiņam braukt nemaz vairs negribējās, bet pretoties Ragnai arī viņš nespēja, un viņa ievilka viņu automobiļa pakaļējā sēdeklī sev blakus. Varbūt, tas agrāk tā bija jau sarunāts, ka pārējie trīs sēdēs priekšējā sēdeklī. Tur viņi tagad saspiedās — Ūsiņš pie stūres, Bete ar savu piecu cieši viņam blakus un otru roku Bārdiņam ap kaklu.

(Turpinājums sekos)

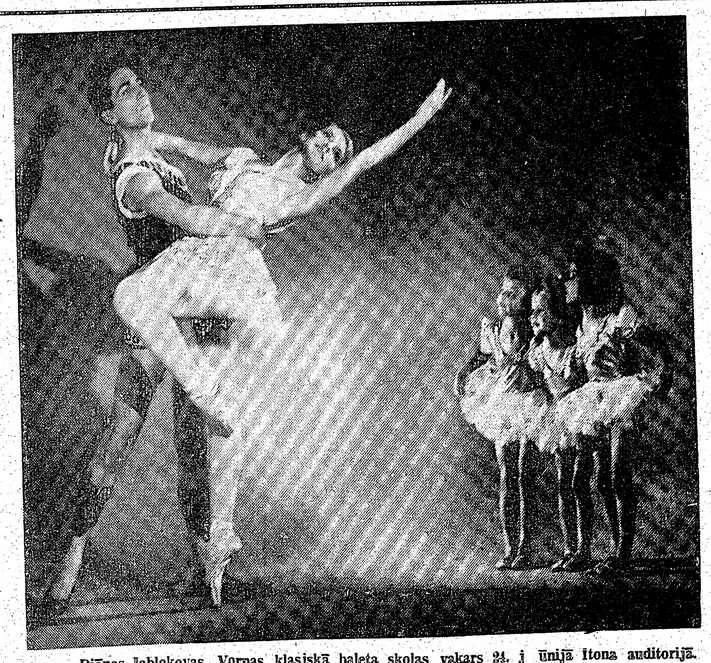

Diānas Jablokovas Vorpas klasiskā baleta skolas vakars 21. jūnijā Itona auditorijā.

...rinātais tēls Sibirijā izsūtīto latviešu kapsētā.

Latvieši Kanadā

TORONTO

Pēc ilgākas slimošanas 61 g. vecumā 11. jūnijā mirusi Lilija Tenisone. Uz pēdējo dusu Jorkas kapu latviešu nodalījumā aizgājēju izvadīja māc. A. Lūsis. Nelaikē apbedīta blakus viram, kas mira 1960. g. septembrī. L. Tenisone atstāj meitas Toronto un ASV.

Toronto 92 g. vecumā mirusi Liene Balode. Māc. A. Lūsis sirmo latviešu māmuļu izvadīja uz Jorkas kapsētas latviešu nodalījumu, piedaloties kuplam draugu un paziņu pulkam. Vēl pagājušā vasarā L. Balode bieži iebrauca Saulainē. Pēc viņas sēro meitas, dēls un vedekla Toronto.

Saulaine gaida atkal Jāņu bērnus - līgotājus sestdien, 22. jūnijā. Vakaru ielīgos draudzes koŗa dziedātāji. Toronto latviešu ģimnazijas audzēkņu grupa M. Bāliņas vadībā dejos tautas dejas. Pēc tam līgotāji varēs priecāties dejās pie labas deju mūzikas. Ieeja $ 1,-, mašīnu parkošana — $ 0.50. Visi Saulaines zālājainie līči būs svētku viesu rīcībā.

Bērniem, kas pieteikti nometnošanai Saulainē, kopīga veselības pārbaude notiks Sv. Jāņa baznīcas sanāksmju telpās 21. jūnija vakarā. Pārbaudi izdarīs Dr. Arnis Freibergs. Tani pašā vakarā varēs nokārtot arī nometnošanas maksas. Pieteikšanās uz nometni ir ļoti dzīva, ieteicams ar to nenovilcināties.

Saulaines pārvalde meklē virtuves strādnieces. Alga $ 130.- mēnesī, briva mītne un uzturs.

Mācītāju konferencē Kičenerā, kurā piedalījās arī māc. A. Lūsis, izraisījās dzīvas debates par sieviešu balstiesībām draudžu pilnsapulcēs. Kaut gan speciāla komisija atzina, ka sievietēm nav balstiesības tikai Misurī sinodē, delegātu vairākums nobalsoja tomēr par šīs kārtības paturēšanu.

Diānas Jablokovas - Vorps audzēkņu vakars notiks Ītona auditorijā 24. jūnijā, plkst. 8-os vakarā. Sarīkojumā piedalās tuvu pie 300 audzēkņu. Vakara programmā ir divi baleti: Nakts rituāls un saules lēkts un Divertisments.

Kostīmus zīmējusi Diana Vorpa un mākslinieks Eriks Dzenis. Mūzikālo pavadījumu sniegs kanadiešu stīgu ansamblis. Par gaismām gādās Andis Celms.

Latviešu nama komitejas uzdevumā vairāki latviešu architekti pārbaudījuši pirkšanai piedāvāto namu College/St. Nams ir labā stāvoklī. Ja nepieciešams, būtu iespējams uzcelt pat vēl vienu stāvu klāt. — celtnes stiprums to atļautu.

Latviešu nama komiteja nodevusi nama īpašniekiem pirkšanas piedāvājumu, lūgdama dot atbildi nekavējoties.

Līgo svētki Sidrabenē 22. jūnijā sāksies plkst. 16-os ar mākslinieku J. Zuntaka un Ģ. Tiltiņa gleznu izstādes atklāšanu.

Šogad būs plašāks Jāņu uzvedums Pūt, Jāņiti ,vaŗa tauri, kuŗam tekstu devusi Inta Purva. Uzvedumā piedalās Mirjama Bērziņa, Andris Cers, Rūd. Purvs, Ž. Zentiņš, H. Miķelsons, Inta Purva, A. Bencone, A Briede, koris un TLB tautas deju kopa Dižda ncis. Režiju vada H. Miķelsons. Par dekorātīvo ietērpu gādību uzņēmies mākslinieks O. Grebže. Dziesmu iestudēšanu veicis O Liepa. Apgaismotājs J. Purens.

Pēc uzveduma sekos krāšņa uguņošana V. Palmas gādībā. Ieeja $ 1,-, bērniem bez maksas.

LPB Kanadas kopa, atcerēdamās Annas Brigaderes zemes gaitu noslēgumu, 20. jūnijā, pl. 7.30 v. Toronto DV namā, 123 Huron ielā rīko rakstniecei veltītu vakaru, kuŗā sevišķi vēlama jaunatnes piedalīšanās.

Vakaru ar īsu uzrunu atklās Biruta Senkēviča. Rakstnieks Arnolds Rasa referēs par tematu Māte Annas Brigaderes darbos.

Priekšnesumos piedalīsies A. Bencone ar mazmeitiņu Noriņu, Tonija Krūka un Indra Gubiņa. Ž. Zentiņš dziedās dziesmas ar A. Brigaderes tekstu pinistes Ainas Zemdegas pavadījumā.

Prāvests Dr. B. Kokins pag. sestdien Sv. Cecīlijas baznīcā kristīja Albertu Pēteri Zepu, Jāzepa un Genovevas dēliņu.

SV. KATERĪNA

Latviešu skola Sv. Katerīnā, tāpat kā iepriekšējos gados, mācību gadu noslēdza ar izbraukumu Kvīnstonas parkā. Bija dažādas veiklības, sporta un atjautības sacensības kā skolas audzēkņiem, tā arī vecākiem. Tās vadīja Imants Ķipis un skolotāji. Sacensību uzvarētāji saņēma atzinības lentītes un saldumus.

Izbraukums bija labi apmeklēts un aizritēja lielā jautrībā, sagādājot prieku un atpūtu visiem izbrauciena dalībniekiem.

Svinīgo izlaiduma aktu ievadīja vec. padomes pr-sēža G. Lazdiņa uzruna. Skolas pārzine S. Klāsone izsniedza apliecību par skolas beigšanu Janai Konrādei un apbalvoja sekmīgākos audzēkņus latviešu rakstu darbu sacensībā M. Zālamani, R. Ozolu, J. Konrādi un V. Franci. Speciālas balvas saņēma 5 skolēni, kas aizvadītajā mācības gadā neiztrūka nevienu stundu: Inta un Daina Vasariņas, Ēriks Veska, Rūta Šternberga un Edīte Ozola.

Absolventus ar ziediem un grāmatām sveica vietējo organizāciju pārstāvji: H. Greble, latv. draudzes vārdā, P. Vītols DV nod., J. Vērdiņš, medn. un mākšk., Z. Andersons, Kokles koŗa, Irma Andersone, vanadžu kopas un citi. Rakstiskus sveicienus bija sūtījis LNAK skolu daļas vad. J. Mežaks, un Niagaras skola. Par darbu aizvadītajā gadā skolotāji saņēma veicāku pateicību un ziedus.

Svinīgā akta noslēgumā absolvente J. Konrāde nodeva skolas karogu glabāšanā nākošajiem absolventiem. To saņēma Valdis Lazdiņš.

TREŠDIEN, 19. JŪNIJĀ, PLKST. 8 VAKARĀ, DV NAMĀ, 123 HURON IELĀ,

latviešu katoļu akadēmiskās saimes locekļus

T. PUISĀNS REFERĒS PAR

DZĪVI PIE ZIEMEĻPOLA

Referātu illustrēs ar krāsu diapozitīviem.

Ieeja pret ziedojumiem. Visi laipni aicināti.

DV TORONTO NODAĻAS VALDE 6. JŪLIJA PĒCPUSDIENĀ RĪKO

MAKŠĶERĒŠANAS IZBRAUKUMU.

Vieta tiks izraudzīta pieteikšanās dalībnieku skaitam, ar iespēju sagādāt laivas un naktsmītnes.

Lūdzam pieteikties LA birojā un vakaros pie J. Treija — HO 5-3611 līdz 1. jūlijam.

AIZDEVUMS PIEŠĶIRTS

16. jūnijā pēc labi apmeklēta Aizvesto piemiņas dievkalpojuma draudze pulcējās Trīsvienības baznīcas sanāksmju telpās uz ārkārtēju pilnsapulci.

Šo pilnsapulci sasauca, lai formāli apstiprinātu draudzes lūgumu aizņēmuma dabūšanai draudzes dievnama būvdarbu samaksai.

Techniskās komisijas vad. J. Koncis sniedza īsu pārskatu par līdzšinējo darbu gaitu un celšanas darbu izmaksu. Zināmu sadārdzinājumu būvei sagādās Federālās valdības uzliktais 11 proc. nodoklis uz būvmateriāliem. Arī projekta grozīšana, ko pieprasīja Toronto pilsētas būvtechniskā komisija, pacēla izmaksu.

Dievnama finanču komitejas pr-dis O. Breņķis ziņoja, ka šogad ziedojumos ienācis $ 14.237. Ziedojumi arvien turpina ienākt. Bankā dievnama celšanas kontā nogulditi $ 70.000,-. Līdz baznīcas pilnīgai nobeigšanai aizdevumu piešķirusi Royal Bank of Canada, pēc kam to pārņems Aid for Lutherans Association uz 15 gadiem par 6 proc. gadā.

Pilnsapulce vienbalsīgi pieņēma ziņojumu par dievnama celšanas darbiem un izmaksu, kā arī apstiprinājumu aizņēmuma pieprasījumam.

Sapulci slēdzot, māc. A. Lūsis pateicās draudzei par paveikto darbu un izteica prieku, ka Sv. Jāņa draudze būs vienīgā brīvajā pasaulē, kas tik lielu nodomu un īsā laikā novedīs līdz sekmīgam īstenojumam.

CARLIJS REINIS — ZUSU KARALIS

Negaidītu panākumu savās ilgajās mednieka un makšķernieka gaitās atzīmēja veclatvietis Carlijs Reinis, jau otru gadu pēc kārtas izcīnot Niagaras zušu karaļa godu. Šogad pietika jau ar 4 mārciņu smagu zuti lai tiktu uzvarētāja godā, turpretim iepriekšējos gados rezultāti bija daudz varenāki un arī dalībnieku skaits lielāks.

Otrā vietā ierindojās hamiltonietis Benis Baiks, bet trešajā vietā pēc ilgas svēršanas un mērīšanas palika Sv. Katerīnas agrākais pr-ks Jānis Jundzis, jo vairākiem dalībniekiem bija stipri vienādi lomi.

Uzvarētājiem balvas pasniedza Sv. Katerīnas mednieku un makšķernieku kluba pr-dis Harijs Freimanis. Jāpiezīmē, ka nesen šī gada zušu karali, par viņa lielajiem nopelniem organizācijas darbā Sv. Katerīnas mednieku un makšķernieku kluba valde, atzīmējot savus 10. gada svētkus, ievēlēja par kluba mūža goda biedru. J.L.

HAMILTONA

Ceturtdien, 27. jūnijā, pl. 7.00 vakarā Latviešu baznīcas apakšējā zālē pianistes Annas Mednes klavieŗu studijas skolēnu vakars.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem par labu jauniegādāto klavieŗu izmaksai. Atbalstīsim šo cēlo pasākumu, jo latviešu baznīcas zāle var būt lepna uz savām labajām klavierēm un šai ziņā var sacensties ar konservātorijas zāli.

Konkursa noteikumi

IV LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ KOŖA DZIESMU KRĀJUMA VĀKAM

$200.00 godalga par labāko zīmējumu IV Latviešu Dziesmu svētku Kanadā koŗa dziesmu krājuma vākam.

1. Formāts 7 reiz 9¾ (collas).

2. Zīmējums var būt 1-2 krāsās, piemērots ofseta tehnikai.

3. Zīmējumam jāietver teksts: „IV Latviešu Dziesmu Svētki Kanadā. Koŗa Dziesmu Krājums."

4. Godalgotais vāka zīmējums tā autoram pilnīgi jāizstrādā iespiešanai.

5. Iesniegtajiem darbiem jāpievieno slēgta aploksne ar autora vārdu un adresi, bet uz aploksnes atzīmējams moto, kas jāraksta arī uz sacensību darba kreisajā augšmalā.

6. Zīmējums iesūtāms žūrijas komisijas priekšsēdim R. Bregžim, 2573 St. Clair Ave., E., Toronto 16, Ontario, Canada, līdz 1963. gada 1. septembrim. Konkursa dalībnieki no ASV sacensības darbus lūgti iesūtīt D. Stauvera salonam, 10908 Magnolia Drive, Cleveland, Ohio, līdz 1963. gada 1. septembrim. Tos tur saņems Rīcības Komitejas uzticības personas.

7. Žūrijas komisijā divi locekļi: Latviešu mākslinieku apvienības Kanadā „Latvis" pārstāvis un Rīcības Komitejas vicepriekšsēdis R. Bregžis.

8. Žūrijas komisija patur tiesības godalgojamo summu grozīt Gadījumā, ja neviens no iesniegtajiem darbiem netiktu atzīts par piemērotu, žūrijas komisija patur tiesības godalgu nepiešķirt.

VINIPEGA

Antons Staudžs atskatījās uz 50 mūža gadiem. Latvijā jubilārs strādāja par skolotāju. Šeit viņš pelnās kā techniskais zīmētājs. Savā ģimenes mājiņā A. Staudžs draugu pulciņā, latviskām dziesmām skanot, atskatījās uz noieto ceļa posmu. Baltās un nebaltās dienās viņu vienmēr atbalstījusi viņa dzīvesbiedre Leokadija. Paši iegūdami augstāko izglītību, to neliedz arī saviem 2 dēliem — Andrim un Viktoram. Kā jubilārs, tā viņa dzīvesbiedre labprāt piedalās vietējos sabiedriski-kultūrālos pasākumos.

Antona brālis Jūlijs ir aktīvs DV nodaļas biedrs, vairākkārtīgi veikdams priekšnieka pienākumus.

DV makšķernieki ar visiem sezonas nodarbības uzsāka ar izbraukumu 9. jūnijā uz latviešu kopīpašumu, lai Manitobas ezerā nodotos makšķerēšanas sporta priekiem. Ļoti rosīgi izpalīdzēt makšķerniekiem bija sekcijas vadītājs A. Ķeleris un viņa palīgs A. Treiguts. Viņu pūles attaisnojās bez kāda asaŗa krastā neatgriezās neviens. V. Jandavs notikumus cītīgi filmēja. Mājinieki kopā ar vanadzēm gādāja par cienastu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. jūnijā pl. 7.30 vak. DV namā, 123 Huron ielā A. Brigaderes 30. nāves dienas atcere.

22. jūnijā — Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

22. jūnijā Saulainē — Jāņu svētki.

22, jūnijā, plkst. 7. vak. Līgo vakars Tālavā.

22. jūnijā — Līgo svētki Bērzainē.

29. jūn. līdz 7. jūl. — Kanadas latviešu skautu un gaidu „Lielā Nometne".

5. jūlijā, pl. 7,30 — Anšlava Eglīša viesizrāde „Cilvēks grib spēlēt" Royal Ont. mūzeja telpās.

20. jūlijā Saulainē — Londonas teātŗa izrāde.

4. augustā Saulainē — Bērnu svētki.

21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Viņa raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

28. septembrī — Unitarian baznīcas auditorijā, St. Clair Ave. W., Ksenijas Brantes koncerts.

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas certutais kokteilis Sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieŗu un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlīna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

NIAGARA

29./30. jūnijā — 10. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

14. septembrī — Sv. Katarīnes Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — HLB gada svētki.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

Bagātība un laime latviešu literātūrā

Lauma Kaļiņa.

Parastā tautas izpratnē laime saistās ar mantu un bagātību. Kam daudz mantas un naudas, tas ir laimīgs cilvēks. Nabagu vienmēr ieskata par nelaimīgu cilvēku. Bagātībā tomēr nav vienmēr savienojama ar laimi. Dzīvē var atrast daudz bagātu cilvēku, kuŗi nav laimīgi. Tāpat ir daudz un pat vēl vairāk trūcīgu ļaužu, kuŗi ir laimīgi.

Par to domājot, es atceros savā tēva stāstu par gleznotāju Irbi Rīgā. Irbe vienmēr skrējis kailām tājām, kailu galvu, skrandainās drēbēs, matiem un bārdu apaugušs. Kad viņam piedāvātas jaunas drēbes, viņš pieglaudis savu veco šalli pie sejas un atteicis:

„Tā man tikpat mīļa kā cītam baltie palagi." Viņš dzīvojis un gleznojis trūcīgā telpā, bet radīja mākslas darbus.

Mūsu dainu krājējs Krišjānis Barons jutās laimīgs, vācot un kārtojot tautas gara mantas. Viņš sekmīgi darīja šo darbu 40 gadu un atstāja to savai tautai, neprasot atlīdzību mantā.

Bieži viegli iegūta laime cilvēku neapmierina. Pasakā „Nepiepildāmais nabags" nabags neapmierinās ar Laimes mātes zeltu, bet prasa vēl un vēl un beigās pāzaudē visu. Ja viņš būtu klausījis Laimes mātes brīdinājumu, tad būtu kļuvis laimīgs arī ar mazākumu.

Daudzās tautas pasakās, kamēr gudrie brāļi meklē laimi mantā un godā, muļķītis to atrod nemeklēdams.

Kārļa Skalbes pasakā „Milzis" ir raksturīgs Milža spēks, zelta gabals un mazais ganu zēns. Ar zelta gabalu padusē viņš dodas pasaulē. Sojodams viņš domā, ka zelta gabals un paša lielais spēks dos viņam laimi. Kad derībās viņš pazaudē zelta gabalu, viņš jūtas nelaimīgs, rauj ārā kokus ar saknēm kamēr piekūst. Isti laimīgs viņš kļūst tikai, kad atkal uzrauš sev virsū kalnu un dara savu darbu. Zelts viņam nenes laimi, viņš ir par muļķi to izlietot, tikai sekmīgs darbs viņam dod laimīga cilvēka mieru.

J. Akurātera „Kalpa zēna vasara" Jānim laimi dod pavadītā diena un tās nedaudzās lieliņas, kas viņam līdzi no mājām.

Stāstā „Purvā" Sīlis piesola Liepam zemes gabalu, ja tas dotu nepatiesu liecību tiesā. Kārdinājums ir liels, jo Liepam piesolītais zemes gabals ir iecerēts dzirnavu būvei un labākai dzīvei. Viņš cīnās starp patiesību un bagātību. Beigās viņš tomēr atsakās dot nepatiesu liecību. Rakstnieks Augusts Saulietis liek mums saprast, ka laime meklējama sirds mierā, bet ne ar viltu iegūtā bagātībā.

Stāstā „Šķiršanās no dzimtenes" Jānis Jaunsudrabiņš tēlo piespiesto dzimtenes atstāšanu Otrā Pasaules kaŗa laikā un došanos bēgļu gaitās. Viņam visvairāk žēl jauno ābelīšu, Gaujas, dzimtenes mākoņu un meža. Viņš neskumst par atstājamo mantu, bet par visu, kas iemīļots un raksturīgs dzimtenē.

„Cilvēks mārkā" J. Ezeriņš raksturo cilvēka skopumu pašam pret sevi. Bundulis strādā un krāj naudu vecuma dienām. Vecumā viņš kļūst akls un nauda jāizdod ārstam par operāciju. Ieguvis redzi vienā acī, Bundulis jūtas laimīgs tikai īsu brīdi. Domādams par operācijas izmaksu, skopuma mudināts, Bundulis bēg no slimnīcas. Nakts tumsā, lietū un vējā viņš nomaldās no ceļa. Savus ietaupījumus viņš neizlieto, jo neredzīgs būdams iekrīt mārkā. Skopums Bundulim atnesa nāvi, ne laimi. „Ganu dienā" Annele atrod laimi dabā. Pukes zied, mežs gavilē, un meitenes balss kā koklīte skan līdzi. Dziesmā „Ak kaut man tikstoš mēles būtu" Annele slavē Dievu un jūt, ka Viņš stāv aiz muguras.

„Dzimšanas dienā" Annele brauc līdzi kartupeļu talkā. Kaimiņu mājās viņa nejūtas laimīga, jo saimniece domā, ka bērns nebūs nekāds darba darītājs, bet tikai maizes ēdējs. Kartupeļu laukā Annele nessavu groziņu steigā. Pēc dienas darba viņa ir nogurusi, bet laimīga kopā ar citiem talciniekiem par padarīto darbu.

Pasakā par vērdiņu Kārlis Skalbe apraksta nabaga pirtnieka dzīvi. Kamēr Ansis ir nabags, viņa sirds ir pilna prieka un tīru domu. Viņš grib sagādāt mātei gaišas vecuma dienas. Laimes vērdiņš viņa raksturu pārveido un viņš nekad nedomā, kur meklējama īsta laime. Kad viņš ir vecs, bagāts vīrs, kādā dienā viņš apstājas pie meža avota. Bagātais Ansis ūdens atspīdumā sev rāda vērdiņu, un tas izkrīt no viņa pirkstiem. Spoži noberztais kapara velniņš izsmej bagātnieku: „Tu domāji, ka esi kungs, bet biji un paliec nabaga pirtnieks!" Līdz ar vaŗa vērdiņu pazūd Anša šķietamā bagātība, un viņa sirdī paliek tukšums. Laimi viņš domāja atradis bagātībā, bet mūžu beidza atstāts kā nokaltis koks.

Tā redzam, ka laime meklējama darbā, dabas krāšņumā, cilvēku patiesībā un sirds mierā, labos draugos, dzimtenes mīlestībā...

Laime izteikta sakāmvārdā: „Katrs pats savas laimes kalējs."

Lauma Kaļiņa
TLB Sestdienas skolas 12. izlaiduma absolvente.

GENERĀLKONSULS

Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. 465-1169, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798. Montreal [illegible] 5210 VICTORIA AVE., [illegible]

REKOMENDĀCIJAS par visizdevīgākiem cenu AIEKŠANDRS KANBERGS, 65 Fourier Ave., pie Dan forth Ave, Tel. 463-2667

KASPARS TŪTERS
beidzis Toronto universitātes medicīnas fakultāti ar ārsta gradu. Prakses gadu viņš strādās Toronto Sv. Miķeļa slimnīcā. Dr. Tūters pieder korporācijas Lettonia saimei.

LATVIEŠU VIENĪBAS NAMAM

Latviešu namam 100 dolaru vērtībā akcijas iegādājušies sekojoši tautieši: H. Kiršs, A. Alberts, Dr. P. Cakuls, N. Švanebachs, V. Šimiņš, O. Šķepaste, I. Jankovskis, R. Smilga, A. Lote un J. Goba — 5.

Publicēti vārdi līdz 360. nr-am.

Pateicība

Dziļi izjustu pateicību izsaku Sv. Jāņa draudzes mācītājam A. Lūša kungam, draudzes padomei, Saulaines pārvaldei, dāmu komitejai, korim un visiem, kas mani atcerējās ar apsveikumiem, ziediem un dāvanām manā 70. gada dienā. **J. Liepiņš**

ČIKĀGAS IMPRES

Neparasti karstais un sutīgais laiks neaizkavēja latviešu dzejas mīļotājus ierasties uz Veltas Snikeres dzeju pēcpusdienu Čikāgas Latviešu namā, lai noklausītos tālās viesņas lasītās dzejas. Dzejniece pēc dažām dienām dodas atpakaļ uz Londonu.

Pēcpusdienu atklāja Alfreds Kalnājs, sniedzot pārskatu par dzejnieces dzīvi un darbu.

Irmas Cēberes referāts par dzeju krājumu „Nemitas minamais" bija precīzs, akurāts Veltas Snikeres dzejas novērtējums. Referente ar piemēriem no krājuma illustrēja domu, ka arī neparastais, dažkārt pat nesaprotamais, var būt māksla un skaists. Snikeres dzejoļi ir īsi, dažkārt ar nodomu radīt tikai impresijas, izjūtas, atsevišķas domas. Dzejniecei tuva ir Indija un Vedas. Viņa valkā saules un mēness gredzenus, mūžam neatminamā, neizprotamā simbolus.

Pirms un arī pēc referāta dzejniece nolasīja virkni dzejoļu, sniedzot komentārus. Debatēs noskaidrojās, ka Irmas Cēberes vērtīgais, rūpīgi sagatavotais referāts un autores lasījumi pāris desmit klausītājiem bija devuši tik daudz, ka netrūka ierosinājumu šāda veida literārus vakarus, varbūt Preses kopas iniciātīvā, turpināt, ik reizes uz Čikāgu aicinot vienu no

DETROITA

Pēc dievkalpojuma Sv. Trīsvienības baznīcā, kuŗā spredikoja viesis māc. A. Briedis no Toronto, svētdien, 9. jūnijā, baznīcas sabiedriskajās telpās Sv. Pāvila draudze, draugu un paziņu pulks atzīmēja māc. J. Sīpola 25 gadu mācītāja amata ordinācijas dienu. Atceres sarīkošana draudzes māc. V. Liventālam, draudzes pr-kam R. Junkulim un dāmu komitejas priekšniecei D. Mednei bija prasījusi daudz takta un neatlaidības, lai jubilāru atceres sarīkojumā „iedabūtu", jo māc. Sīpols necieš jubilejas, par godināšanu jau nemaz nerunājot.

Sarīkojumā jubilāru izjustiem vārdiem sveica un dāvanu pasniedza no Sv. Pāvila draudzes priekšnieks R. Junkulis. Kopīgos studiju gadus un pēc tam darbu izvēlētajā laukā savā runā pārstaigāja māc. A. Briedis. No latviešu skolas, kuŗā jubilārs rosīgi darbojies visus 8 Detroitā vadītos gadus, sveica skolas priekšnieks L. Vīksne, no LAD — D. Rudzītis un DV — P. Zelmenis.

Savā atbildes runā jubilārs izvadāja klātesošos pa savām bērnības tekām, dzīvi Latvijā un trimdā. Un daudz kas klausītājiem kļuva skaidrāks, saprotamāks, izskaidrojamāks, vērojot māc. Sīpolu rosīgajā baznīcas, sabiedriskā un personīgā dzīvē.

P. Z.

JAUNIEŠU IESVĒTE

Uzņēmumā no kr.: Armīns Purens, Zinta Alka.

Ev. lut. draudzes jauniešu iesvētes dienas dievkalpojumu, kuŗa vadīja mācītājs J. Vējiņš, ievadīja mākslinieka Alberta Gēlīņa bazūnes solo. Pēc iesvētīšanas A. G. spēlēja pazīstamo lūgšanu no Jurjāņu Andreja kantātes Tēvijai. Ērgeļu pavadījumus veica Bostonas universitātes mūzikas skolas studente Gu

PAVASARA KONDITOREJA

UN DELIKATESU VEIKALS 361 RONCESVALLES AVE., TORONTO. TĀLR. LE 1-7353

PIEDĀVĀJAM LĪGOTĀJIEM: JĀŅU SIERU, PĪRĀGUS, ŪDENS KLINGERUS un MEDNIEKU DESAS.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel.: 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal
5210 VICTORIA AVE.

RAKSTAMMAŠINAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

KASPARS TŪTERS beidzis Toronto universitātes medicīnas fakultāti ar ārsta gradu. Prakses gadu viņš strādās Toronto Sv. Miķeļa slimnīcā. Dr. Tūters pieder korporācijas Lettonia saimei.

LATVIEŠU VIENĪBAS NAMAM

Latviešu namam 100 dolaru vērtībā akcijas iegādājušies sekojoši tautieši: H. Kiršs, A. Alberts, Dr. P. Cakuls, N. Švanebachs, V. Šimiņš, O. Šķepaste, I. Jankovskis, R. Smilga, A. Lote un J. Goba — 5.

Publicēti vārdi līdz 360. nr-am.

Pateicība

Dziļi izjustu pateicību izsaku Sv. Jāņa draudzes mācītājam A. Lūša kungam, draudzes padomei, Saulaines pārvaldei, dāmu komitejai, korim un visiem, kas mani atcerējās ar apsveikumiem, ziediem un dāvanām manā 70. gada dienā.

J. Liepiņš

...jumu kalendārs

turtais kokteilis Sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieru un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karina Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

NIAGARA

29./30. jūnijā — 10. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

14. septembrī — Sv. Katarines Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — HLB gada svētki.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

...ERU, PĪRĀGUS, ...LINGERUS un ...KU DESAS.

Dzīve savienotās Valstīs

CIKĀGAS IMPRESIJAS

Neparasti karstais un sutīgais laiks neaizkavēja latviešu dzejas mīļotājus ierasties uz Veltas Sniķeres dzeju pēcpusdienu Cikāgas Latviešu namā, lai noklausītos tālās viesņas lasītās dzejas. Dzejniece pēc dažām dienām dodas atpakaļ uz Londonu.

Pēcpusdienu atklāja Alfreds Kalnājs, sniedzot pārskatu par dzejnieces dzīvi un darbu.

Irmas Cēberes referāts par dzeju krājumu „Nemitas minamais" bija precīzs, akurāts Veltas Sniķeres dzejas novērtējums. Referente ar piemēriem no krājuma illustrēja domu, ka arī neparastais, dažkārt pat nesaprotamais, var būt māksla un skaists. Sniķeres dzejoļi ir īsi, dažkārt ar nodomu radīt tikai impresijas, izjūtas, atsevišķas domas. Dzejniecei tuva ir Indija un Vedas. Viņa valkā saules un mēness gredzenus, mūžam neatminamā, neizprotamā simbolus.

Pirms un arī pēc referāta dzejniece nolasīja virkni dzejoļu, sniedzot komentārus. Debatēs noskaidrojās, ka Irmas Cēberes vērtīgais, rūpīgi sagatavotais referāts un autores lasījumi pāris desmit klausītājiem bija devuši tik daudz, ka netrūka ierosinājumu šāda veida literārus vakarus, varbūt Preses kopas iniciatīvā, turpināt, ik reizes uz Cikāgu aicinot vienu no latviešu rakstniekiem vai dzejniekiem.

Pēc vairāku gadu rūpīgas sagatavošanas beidzot sakārtota Cikāgas Latviešu biedrības bibliotēka. Pārskirstot grāmatas, visinteresantākās šķiet veco latviešu savāktās (savā laikā biedrība tās atpirka). Tās sniedz pārskatu par latviešu garīgām interesēm pirms 60-70 gadiem. Grāmatu vidū netrūkst arī tulkojumu. Bibliotēku tagad vada Valija Zvīgule. Grāmatas var dabūt lasīšanai mājās uz trim nedēļām.

Nesen lietuviešu pastmarku izstādē, modernajā jaunatnes mītnē, pirmo godalgu — greznu indiešu vāzi — ieguva latvietis A. Vēveris no Detroitas, bet trešo — Dz. Grauds. Klāstus novērtēja 3 vīru komisija, kuras vidū bija Cikāgas latviešu filatelists Kārlis Ruņģis.

Lietuvas konsuls Petras Daudžvārdis pateicās latviešiem par piedalīšanos un draudzību. Latviešiem, kuŗi šo izstādi skatīja, šķita, ka mums vajadzētu vēl vairāk un sirsnīgāk sadarboties ar mūsu brāļiem — lietuviešiem.

Izstādi rīkoja lietuviešu lidotāju Dariusa un Girenas atcerei.

Nedēļu vēlāk, lielajā COMPEX pastmarku izstādē La Salle hotelī trešo godalgu par gandrīz pilnīgu Latvijas pastmarku klāstu ieguva igaunis Strombergs.

DETROITA

Pēc dievkalpojuma Sv. Trisvienības baznīcā, kuŗā spredikoja viesis māc. A. Briedis no Toronto, svētdien, 9. jūnijā, baznīcas sabiedriskajās telpās Sv. Pāvila draudze, draugu un paziņu pulks atzīmēja māc. J. Sīpola 25 gadu mācītāja amata ordinācijas dienu. Atceres sarīkošana draudzes māc. V. Līventālam, draudzes pr-kam R. Junkulim un dāmu komitejas priekšniecei D. Mednei bija prasījusi daudz takta un neatlaidības, lai jubilāru atceres sarīkojumā „iedabūtu", jo māc. Sīpols necieš jubilejas, par godināšanu jau nemaz nerunājot.

Sarīkojumā jubilāru izjustiem vārdiem sveica un dāvanu pasniedza no Sv. Pāvila draudzes priekšnieks R. Junkulis. Kopīgos studiju gadus un pēc tam darbu izvēlētajā laukā savā runā pārstaigāja māc. A. Briedis. No latviešu skolas, kuŗā jubilārs rosīgi darbojies visus 8 Detroitā vadītos gadus, sveica skolas priekšnieks L. Vīksne, no LAD — D. Rudzītis un DV — P. Zelmenis.

Savā atbildes runā jubilārs izvadāja klātesošos pa savām bērnības tekām, dzīvi Latvijā un trimdā. Un daudz kas klausītājiem kļuva skaidrāks, saprotamāks, izskaidrojamāks, vērojot māc. Sīpolu rosīgajā baznīcas, sabiedriskā un personīgā dzīvē.

P. Z.

JAUNIEŠU IESVĒTE BAFALO

Uzņēmumā no kr.: Armīns Purens, māc. Jūlijs Vējiņš un Zinta Alka.

Ev.-lut. draudzes jauniešu iesvētes dienas dievkalpojumu, kovadīja mācītājs J. Vējiņš, ievadīja mākslinieka Alberta Gēliņa bazūnes solo. Pēc iesvētīšanas A. G. spēlēja pazīstamo lūgšanu no Jurjāņu Andreja kantātes Tēvijai. Ērģeļu pavadījumus veica Bostonas universitātes mūzikas skolas studente Guna Gēliņa. Iesvētes dievkalpojumā piedalījās viesi no Ņujorkas, Bostonas, Vilmingtonas un no Toronto, Kanadā. Jaunieši saņēma daudz ziedu un dāvanu, tāpat arī apsveikuma telegrammas.

Iesvētīja Armīnu Jāni Purenu un Zintu Alku.

Zāliša tēvam aizejot

Ročestrā 83 gadu vecumā miris ērģelnietis Jānis Zālītis. Viņš dzimis Ērgļu pag. Svilēnos. Jaunekļa gados piekēries zemes darbam, to turpinādams līdz dzimtenes atstāšanai. Zāliša tēvs vēl labi atcerējās bargo Ērgļu baronu Transee, kam piederējis viss Ērgļu pagasts, jo tolaik iepirktu māju vēl nav bijis. Zemniekiem nācies bučot baronam roku, ko tie iesaukuši par miroņa kāju. Jaunais barons turpretim bijis cilvēcīgāks: tēva sarausto naudu viņš ieguldījis bankā, un tā zemnieki tikuši pie aizdevuma māju iepirkšanai. Zāliša tēvs arī vairākkārt ticies ar tuvējo kaimiņu māju rakstnieku Rudolfu Blaumani viņa Brakos. Tos apsaimniekojuši krietni gājēji, un pats Blaumanis arī pārraudzījis saimniecību.

Pirmajā pasaules karā divi gadus Z. nokalpo armijā, pēc tam pārrodas Ērgļos un tur ieņem savu mūžu Latvijas zemē.

1944. gadā izceļo uz Vāciju, bet 1950. gadā ierodas Sav. Valstīs.

Uzaudzinājis trīs meitas un dēlu. Gadu nasta nebija saliekusi Zāliša tēva mundro garu, nedz pārrāvusi atmiņu virkni par tiem laikiem, kas reiz smagi nospieda latviešu zemes kopējus. Viņš bija arī viens no retajiem savas paaudzes laudīm, kas zemes darbu ieskatīja par savas dzīves piepildījumu. Līdz pat lielās aiziešanas brīdim tirumu saules brūnums rotājās Zāliša tēva sejā. Gaŗā mūža smagais darbs viņā bij uzkrājis arī pa ilgstošai kaitei.

Zāliša tēvu pēdējā gaitā no Vuda bēru nama uz Grove Place kapiem izvadīja māc. T. Zīraks, piedaloties daudz pavadītājiem. Draudzes valdes vārdā atvadījās Z. Mitenbergs, dāmu komitejas — K. Mitenberga, Dauši pie aizdevuma māju iepirkgavas Vanagiem — I. Timrots. Košu ziedu klāsts nosedza šauro svešās zemes josliņu, zem kuŗas mūža mieru atradis Latvijas zemes arājs.

POKIPSIJĀ, N. Y.

2. jūnijā vietējais amerikāņu ev.-lut. draudzes mācītājs A. Šreibers iesvētīja Irēnu Līci.

Dover Plain's ģimnaziste Ieva Podniece uzņemta Northwestern universitātes vasaras valodu institūtā kuŗā var iekļūt tikai sekmīgākie skolēni. Ieva ir ļoti aktīva arī skolā: spēlē skolas teātrī, locekle National Honor Society, studentu padomes locekle un skolas avīzes „Hi — Spots" redaktriše.

Pēkšņi ar sirdstrieku 64 gadu vecumā miris Augusts Dzeja. Nelaikis Amerikā strādājis dažādus darbus, bet vienmēr nodarbojies savā speciālitātē — pulksteņu labošanā. Pēc viņa sēro meita ar znotu un tuvinieki.

V. Š.

KLĪVLENDA

KLB rīko Jāņu vakaru 22. jūnijā Chester Picnic Grove's laukumā. Laukums atvērts plkst. 3 p. p. Tur ir zāle, piemērota dejošanai. Jāņu laukumā var nokļūt, braucot no centra pa Euclid un Mayfield avenijām un pa 322. ceļu, pāri Čagrin upei līdz pasta kastei No. 320, tad jānogriežas pa labi. Svētku laukums atrodas netālu no 322. ceļa.

KLB savā jūnija mēneša biletenā ievietojusi Dziesmu svētku rīcības komitejas uzaicinājumu Klīvlendas tautiešiem, lai svētku laikā dotu koristiem un dejotājiem apmešanos. Jāpieteicas līdz 1. augustam pie Viktora Zemesarāja, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, tālr. DI 19061.

KLB lūdz visu organizāciju un draudžu pārstāvjus ierasties 29. jūnijā, plkst. 10 no rīta DV apvienības mītnē, lai ottam pusgadam sastādītu sarīkojumu kalendāru.

AR PĪPI UZ JUMTA

Gadās, ka kādreiz sarīkojumā neierodas galvenais goda viesis un nav, kas teiktu svētku runu. Tāds stāvoklis bija radies svētdienas skolas izlaiduma aktā Bronksā, kad bija paredzēts, ka ieradīsies kāds ievērojams latviešu politiķis, sabiedrisks darbinieks un labs runātājs. Iespējams, ka daži izlaiduma akta apmeklētāji tikai tāpēc bija ieradušies, lai noklausītos šī politiķa runu. Kad tuvojās svētku akta atklāšanas laiks, rikotāji bažīgi vēroja, vai kāds taksītis neatvedīs runātāju. Cerības bija veltīgas, goda viesi nevarēja sagaidīt. Vai nu bija aizmirsta noruna, bija kaut kas noticis vai arī klausītāju skaits likās par mazu. Iespējas noskaidrot to nebija, jo sarīkojuma ēkā nav tālruņa. Bija jāizlīdzas citādi, īsā laikā atrodot runātāju no bērnu vecāku vidus, kādu dzejnieku un rakstnieku, kuŗa meita arī mācās šai skolā. Kaut runa bija sagatavota piecās minūtēs, klausītāju pulks to uzņēma tikpat atsaucīgi, kā to varbūt būtu darījuši ar politiķa runu.

*

Sarīkojumos priekšnesumi var būt tādi, kas aizrauj uzvedumā dalībniekus un skatītājus, bet var būt arī citādas dabas. Jāņu uzvedums Bronksas svētdienas skolas mācību gada nobeigumā bija tāds, ka ikviens šīs skolas skolēns bija dalībnieks svētku uzvedumā, katram patika dziedāt līgo dziesmas, un neviens nejutās garlaicīgi, beidzot pat skatītāji piedalījās līgošanā. Gandrīz vai jāteic, ka masu sarīkojumi aizraujoši skatītājus.

*

Bieži dzird sūdzamies, ka latviešu apgādi grāmatas neizdod laikā, ka uz svētkiem paredzētās grāmatas Amerikā pienāk dažas dienas vai nedēļas pēc svētkiem un līdz ar to labākais grāmatu pārdošanas laiks palaists garām. Gandrīz katru gadu jaunizdotās grāmatas, kas paredzētas uz Ziemsvētkiem, no Eiropas pienāk pēc Jaungada. Sūdzas arī, ka daži apgādi izsludina iepriekšēju pierakstīšanos un grāmatu pasūtināšanu, pircējiem iemaksājot arī pazeminātu samaksu. Paiet pusgads vai pat vairāk, un tikai tad solītā grāmata iznāk.

Ar amerikāņu apgādiem nav labāk. Pagājušā gada pavasarī varēja sagaidīt, ka iznāks A. Bērziņa Nesodītais noziegums angļu valodā, ko bija paredzējis izdot kāds amerikāņu apgāds Ņujorkā. Pagāja vasara, pienāca rudens, aizgāja Ziemsvētki, un atplauka atkal jauns pavasaris. Tagad parādījies solītās grāmatas vāka apvalks, tātad var cerēt, ka drīzumā būs arī pati grāmata, jo vismaz viena zīme, ka par izdošanu vēl domā.

Ezītis

KALAMAZŪ

Latviešu b-bas rīkotais tradicionālais Jāņu vakars ar līgo dziesmām, ugunskuriem un dejām notiks 22. jūnijā plkst. 7,30 vakarā viesmīlīgajā Staģu saimniecībā, kur notikuši visi līdzšinējie Līgo svētki.

Mirušā Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes pērminderа Kārļa Sīļa piemiņai piederīgie dāvinājuši draudzei divus kokā grieztus svečturus, kuŗus gatavojis pats nelaikis.

Kalamazū ev.-lut. draudzes dievkalpojumi, sākot ar 23. jūniju, notiks plkst. 10,00 no rīta Ciānas vecajā baznīcā, un tā turpināsies līdz septembrim. Dāmu komiteja 22. jūnijā rīko lietotu drēbju un apavu pārdošanu, kur atlikums domāts palīdzības darbam. Drēbes līdz nodot draudzes namā. Kopīgu izbraukumu uz Mičigenas ezeru organizē 7. jūlijā.

Keramiķes Annas Graudiņas izstāde Kalamazū Latviešu biedrības namā būs no 28. līdz 30. novembrim.

Visim Jāņu vainadziņu.

NUJORKA

Deviņi absolventi, deviņi skolas nekavētāji un 10 sekmīgie mācībās bija intereses degpunktā Friportas svētdienas skolas 4. izlaidumā. Pāri par 100 viesu un vecāku sekoja 84 skolēnu mācīcu nobeigumam. Tas sākās ar māc. O. Gulbja vadīto dievkalpojumu. Laicīgajā daļā skolas pārzinis T. Dukāts ar lepnumu varēja atzīmēt ne tikai skolotāju un skolēnu pašuzupurēšanos, bet arī skolas straujo augšanu un mācību augsto līmeni, it sevišķi Latvijas vēsturē un ģeogrāfijā. Protams, vislielākie nopelni tur pienākas šam skolas pārzinim, kas gada laikā sagatavojis un pavairojis desmitiem Latvijas vēstures un ģeografijas karšu. Daļu no tā izstādē redzēja arī vecāki, viesi un paši skolēni.

Skolas mācību noslēgumā absolventi ir ieviesuši daudzas skaistas tradicijas: karoga nodošanu glabāšanai nākamai klasei, piemiņas zīmes piestiprināšanu skolas karoga kātā, grāmatu veltes skolas bibliotēkai, skolotājiem, kā arī bagātīgās grāmatu veltes, skolas nozīmes pašiem absolventiem. Par veltēm varēja priecāties arī centīgākie, sekmīgākie un sabiedriski rosīgākie skolas audzēkņi.

Apsveicējos bija māc. R. Zariņš, māc. A. Ozols, Elija Druva, V. Gobiņš, G. Risberga, M. Kļaviņš, A. Trautmanis. Ņujorkas latviešu organizāciju padome bija sūtījusi grāmatu velti.

Skolu šogad beidza. Inta Cērpiņa, Inese Dukāta, Māra Krasta, Guna Kupča, Māra Lauva, Viesturs Reikmanis, Ģirts Reimanis, Alberts Rumaks un Daiga Stankoviča.

Ņujorkā un apkārtnē 22. jūnijā būs vairāki Jāņu sarīkojumi. Pilsētā Jorkvilles templī Latviešu biedrības sarīkojums, draudze rīko izbraukumu uz lauku īpašumu Kaskilu kalnos ar darba talku dienā, bet līgošanu vakarā. Arī kaimiņos invalidu atpūtas namā Rota varēs līgot. Privātas līgošanas rīko vairākās vietās Katskilos un Longailendā. Kam patīk liela balle, tas var doties uz Priedaini Ņudžersijā, kur varēs skatīties uzvedumu Jāņa kalnā. Piedalās ap 40 dalībnieku, ar tēlotājiem dejotājiem un līgotājiem.

21. jūnijā Bruklinas mūzikas akadēmijā Anšiava Eglīša lugas Cilvēks grib spēlēt uzvedums. Izrādē būs klāt arī lugas autors.

Ņujorkas senātors Džavits nācis ar likuma priekšlikumu amerikāņu kongresā, lai igaunim Viktoram Janimetam piešķirtu tiesības pastāvīgi dzīvot ASV. Janimets 1960. gadā nobēga Ņujorkas ostā no krievu kuģa Baltika, kas toreiz bija atvedis Chruščevu ar pavadoņiem uz Apvienoto Nāciju sēdēm. Janimets dzīvo un strādā Ņujorkā un nav domājams, ka viņu varētu izdot kādai citai valstij, bet lai novērstu katru iespēju, tad arī Ņujorkas senātors iesniedzis šo priekšlikumu.

I.

...S RAŽNĪCĀS

NUJORKA

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

23. jūnijā, plkst. 10 Jāņa Kristītāja dienas dievkalpojums. Viesis no Brazilijas māc. Jēkabs Mekšs un A. Rautenšilds. Brīvmākslinieces Elzas Mekšas soprána solo.

Aurorā (Ill). 23. jūnijā, plkst. 1 p. p. Jāņa Kristītāja dienas dievkalpojums ar dievgaldu un jaunatnes iesvēti. Viesis no Brazilijas māc. Jēkabs Mekšs un A. Rautenšilds. Brīvmākslinieces Elzas Mekšas soprána solo.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

Latvijas ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

BURLINGAME (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

LOSANDZELOSA, KAL.

Dienvidkalifórnijas draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. 31

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīca, 45 un H ielā

30. jūnijā, plkst. 11 dienā dievkalpojums. Māc. G. Kness-Knezinskis.

SANTA-ROSA

Santa Rosa, Bethesda Lutheran Church, Tupper ielā 733

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skolas kora ... ģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

ŠAUŠANAS SACENSĪBAS DIMOINĀ

Sacensību dalībnieku grupa ar viesiem Mežotnes šautuvē.

Vidējo Rietumu DV Apvienības šaušanas sacensībās 1. jūnijā šogad piedalījās Milvoku, Linkolnas, Čikāgas, Dimoinas, un Minnesotas LV apv-bu šāvēju komandas. Sacensības notika Dimoinas DV brīvdabas laukumā „Mežotne" ierīkotā šautuvē, kur šogad uzcelts ērts šaušanas paviljons, ierīkots arī atspirdzinājumu kiosks u. t. t. Mežotnes šautuve patlaban iesakatāma par vienu no vislabākajām šāvēju sacensību vietām. Tā ierīkota pēc vislielākās precizitātes un ērti sasniedzama ar šautuvēm visu ASV apmērā.

Ceļojošo kausu vienam gadam izcīnīja Milvoku šāvēju komanda, kuŗas individuāli labākais šāvējs ar 132 punktiem bija kapt. Žanis Butkus no Milvoku komandas. Šaušanā ar 22. kal. pistolēm pirmo vietu ieguva Dimoinas Apvienības šāvēju komanda, kur individuāli labākais šāvējs izrādījās Jānis Kļaviņš.

Sacīkstes beidzās 1. jūnija vakarā Vittoria Lodge telpās ar izcīnīto balvu izdalīšanu un saviesīgu vakaru, atspirdzinoties pie vanadžu bagātīgi sarīkotā uzkožamo un vakariņu galda. Viesus uzjautrināja arī Dimoinas „Triniši" kupletisti ar aktuālām oriģinālkuplejām. Svētdien viesi noskatījās A. Eglīša „Cilvēks grib spēlēt" izrādi.

Jānis Klīdzējs

Pāvests Jānis XXIII.—ceribu tiltu cēlējs

Ko gan varētu pateikt vēl neteiktu par pāvestu Jāni 23. mazās un bezcerīgās cietējas Latvijas dēli un meitas pie visa tā, ko lielā pasaule ir teikusi viņa dzīves laikā un ko tā saka viņa laicīgās daļas aiziešanas dienās uz mūžības dārziem? Varbūt tikai to, ka vairāk nekā no pasaules politiķu deklarācijām latviešu tautai varētu rasties cerību uguns kurs no tām jaunajām dzirkstīm, ko pāvests Jānis 23. ir drosmīgi iesviedis pelēkajā, ekonomiski - sekulārajā, zinātniski cietajā, jūtu un dvēseles eksistenci noliedzošajā, Dievu un cilvēku pašu aizmirstošajā, sevi pašu arvien vairāk iztērējošajā un tāpēc bezcerīgajā tautu šīsdienas dzīves galsotnē.

Kas ir tas, kas pasaules visvarenākajiem un visvienkāršākajiem cilvēkiem, prezidentiem, zinātniekiem, teologiem, zemniekiem, strādniekiem, debesskrāpju cēlējiem un lielu slaucītājiem visos kontinentos liek kopā izjust tik nepiedzīvotu universālu zaudējumu un sēras? Ne jau tas vien, ka viņš bija īsus 5 gadus 550 miljonu katoju dvēseļu Tēvs, ne jau tas vien, ka viņš bija Svētā Pētera mēteļa un kurpju valkātājs. Visas pasaules jūtu pulcinātājs Universālajā Mesā bija tas, ka pāvests Jānis 23. caur savām lūgšanām un atklāsmēm juzdams pasaules vēstures drebēšanu savas sirds noraudās, nokāpa visu kristiešu un nekristīgo tautu šīsdienas dzīves ielā un teica: „Mani bērni, mani brāļi, ir divpadsmitā stunda. Daudz vairāk nekā zinātnes rokās, mēs visi esam Dieva rokās šodien." Ar visu savas Baznīcas kroņa spožumu, ar visu Baznīcas 2000 gadu vēstures, tradiciju, pieredzu, nojaudu un viziju nastu nokāpa tautu un cilvēku baiļu, neuzticības un neziņas ikdienā un lūdzas: „Ut unum sint". (Lai visi varētu būt viens.)

Varbūt arī šī universālā žēluma un sēru iemesls par viņa aiziešanu no pretrunās apjukušās pasaules ainavas ir arī tas, ka pāvests Jānis 23. savos vēstījumos un aicinājumos, pildīdams savu Svētā Pētera vietnieka uzdevumu un kopā ar pasauli pārdzīvodams tās agoniju, ir no jauna iesējis visos kaut cik domājošos cilvēkos to pašu vaicājumu, ko dzirdēja Svētais Pēteris, no saviem vajātājiem bēgdams Romas impērijas dienās: Quo vadis? Kurp eji? Kurp ejat? Uz kurieni bēgsit? Kur apstāsities un pagriezīsit savu sirdspaziņu sejas pret savu viem tuvākiem, pret savu pašu dvēselēm, pret jaunu Gaismu?

Gadu desmitiem cilvēki un tautas ir bēguši no sastapšanās ar Dievu, paši no sevis, no atbildības, no pienākuma būt cilvēkiem. Nav palicis pārāk daudz laika, nedz arī vietas kur bēgt. Ne lielajiem, ne mazajiem. Pus pasaudzes laikā universa ainava ar eksplozijas ātrumu un spēku, ar galaktiskiem izmēriem sāk atvērties mūsu skatam. Tomēr tas viss cilvēku nav vis padarījis lielāku, bet vēl vairāk iesviedis atpakaļ viņā pašā.

Pasaules un tāpat mūsu latviešu modernākie raksti — proza, dzeja un tāpat medicīna, sociloģija, glezniecība, filmas, teātris un daudzas citas cilvēka izteikšmes, kas sniedzas pēc esmes jēgas, ir meklējušas un turpina meklēt atbildes, rokoties pa cilvēka zemapziņas slēptuvēm. Meklētāji vaicā visu meklētāju jautājumus citos mūžos: No kurienes mēs nākam? Zemapziņas racēji atbild: No nekurienes. Uz kurieni mēs ejam: Uz nekurieni. Kāda jēga mūsu eksistencei? Viņi droši „zina" atbildi: Mēchaniskā, universālā nežēliba. Absurds.

Un šinī vietā šie meklētāji apstājas. Nemeklē tālāk un dziļāk. Jo — viņi „zina", ka nav jēgas. Cilvēka paša intillektuālie instrumenti ir vienīgie, kam viņi tic. Tikai cilvēks pats ir lielo meklējumu territorija.

Vai ir vēl kāda izvēle? Jā; viņi saka — zinātne. Bet pasaules un cilvēka eksistences misterijā ir tādi vaicājumi, kuŗu pavaicāšanai zinātnei nav bijis un vēl arvien nav instrumenta. Kādu dienu zinātne varbūt spēs pabarot visu cilvēci ar labu maizi. Vai tā tomēr spēs atdot cilvēcei atpakaļ sirdis, sirdsapziņas un dvēseles, ko tā arvien vairāk pazaudē?

Varbūt universālo sēru iemesls par pāvesta Jāņa 23. balss apklušanu paslepeni ir arī tas, ka ir radušies vaicājumi: varbūt varētu būt, ka viņa tēviškīgās mīlestības lūgšanās, aicinājumos un brīdinājumos ir arī kāda universālāka patiesība nekā zemapziņas ierakumos atrastās? Varbūt šis viņa: Quo vadis? — ir iesējis kādas bijīgas šaubas? Varbūt sekulāristiem, nekurieniešiem, absurdistiem viņu nejaušajās nojautās ir aizmeties kāds sīks zinkārības mirklis. Varbūt, ka tanīs territorijās, ko reprezentē pāvesta Jāņa 23. kroņa vēsture, viņa mīlestība un lūgšanas, ir kāds jaunu tiltu sākums uz cilvēces meklējumiem šodien?

Liecinājumi par pāvesta Jāņa 23. studijām cilvēka gara klusajā izmisumā pierāda, ka viņš ne mazum ir meklējies cilvēku zemapziņās. Šie meklējumi ir vajadzīgi, lai saprastu cilvēka tumsu un gaismu un dīvdabi. Bet šie meklējumi un atradumi var būt tikai procesi vai rīki — kā mikroskopi vai tālskati. Tie nevar būt saule. Pāvestam Jānim 23. viņa Saule svieda gaismu uz jauniem cilvēces tiltiem. Tāpēc viņš spēja būt jaunotājs un revolucionārs: lai viņa dvēseļu valsts pavalstnieki atrastu jaunas balsis, jaunas acis, ar ko saukt un skatīties šīsdienas pasaules nemierā un aināvā. Pazīdams dzīvi un cilvēkus visos slāņos un visos cilvēka dzīves ēnojumos, viņš zināja, ka viņa Baznīcas 550 miljoni nav klosteŗu brāļi un māsas, bet dzīves cilvēki. Tāpēc viņš cent s Katoļu baznīcu stiprināt ar j unu ideju straumēm un izteiksmēm, kas palīdzētu cilvēkiem garīgi un sociāli dziļāk un atbildīgāk dzīvot šinī vēsturisko avalanču laikā. Tādu spožu un moderno katoļu domātāju kā Pierre Teilhard de Chardin — Francijā, Hans Küng — Vācijā un John Courtney Murray — Amerikā, rakstu un grāmatu disputēšana vai katrā katoļu draudzē, universitātē un mājā, ir liecinājums šim jaunajam meklētājam garam.

Ar drosmīgu iniciātīvu un brīlīgu milestību pāvests Jānis 23. sāka veidot un strauji nostiprināt jaunas attiecības un sadarbību ar visām kristiešu baznīcām. Ar šo jauno un aktīvāko attieksmju un tuvības jūtu veicināšanu nav domāts, ka visiem kristiešiem jākļūst par katoļiem. Šo jauno tiltu cēlējs — pāvests Jānis 23. — ir vēlējies un par to karstī lūdzies, lai visi spētu kļūt labāki, dziļāki, redzīgāki un atbildīgāki kristieši, lai patiesāk un īstāk saprastu viens otru un lai kristietību paceltu atjaunota un varenāka spēka lomā šinī cilvēces gara drebējuma laikā.

Maz zinām, kāda veidosies nākotne, bet par vienu varam būt droši, ka ne Katoļu baznīca, ne arī citas kristiešu baznīcas vairs nekad nebūs tādas pašas kā līdz šim. Atjaunotnes gara zvani ir ieskanējušies, un kristiešu pasaule iet uz jauniem cerību tiltiem.

Pāvests Jānis 23. bija nācis no nabadzīgu pusgraudnieku zemnieku mājām. Viņš, Anželo Džuzepe Ronkali(Roncali), savu bērnību atcerēdamies, mēdza teikt: „Mēs bijām nabadzīgi, bet laimīgi. Mums nekad nelikās, ka mums kaut kā trūktu. Īstenībā mums netrūka nekā. Mūsu nabadzība bija cieņas, goda un apmierinājuma pilna." Tāpēc viņš tik īsti un dziļi spēja saprast un iejusties nabadzīgo un vienkāršo cilvēku ikdienā. Nav brīnums, ka vienkāršo, cilvēku masas viņu sauca par Vienkāršo Ļaužu Pāvestu.

Savā bērnībā pazīdams nabadzību, savos mūža darbu gados labi iepazīdams prezidentus, karaļus, diplmātus un bagātniekus, viņš redzēja to aizu, kas pasaulē valda starp bagātību un trūkumu. Tāpēc viņš savos vēstījumos tik bieži runāja, ka kristīgajai pasaulei jāattīsta sociālā sirdsapziņa, un par šo sirdsapziņu nav tikai jārunā, bet tā jāpadara par dzīvi. Nevis rīt, bet jau šodien. Savās bagātajās pieredzēs viņam bija bieži jādomā par to, ko francūzis Voltērs bija teicis par vēsturi: Nav svarīgākais atcerēties gadus un skaitļus un vārdus. Lai saprastu vēsturi, labi jāieklausās soļu skaņā: nagloto, smago zābaku valkātāju soļi pa revolūcijas kāpnēm skan uz augšu, bet samta, zīda un ziemiška kurpju soļi skan pa kāpnēm uz leju. Tiem, kam ir zīda kurpes kājās, nenāk laikus prātā atcerēties, kāda dzīve jādzīvo tiem, kam ir smagie darba zābaki kājās.

Pāvests Jānis 23. savā mūžā personīgi bija saticis un runājies varbūt ar dažiem desmitiem tūkstošu. Bet kas bija tas, kas jāva viņa balsi sadzirdēt ap visu globu? Varbūt tas, ka viņš nerunāja pscholoģijas, zemapziņas, filozofijas vai diplomātijas valodā. Viņš runāja cilvēku sirds valodā, milestības valodā, brālības valodā, un šī valoda ir vienīgā dzeja, kuŗu visas pasaules dzīvās sirdis saprot vienādi.

Mēs, visi tie, kas garā esam Andželo Džuzepe Ronkali dēli un meitas, caur savām klusajām asarām redzam vairāk nekā tikai viņa laicīgās daļas aiziešanu uz mūžības dārziem. Mēs redzam jaunu gaismu to tiltu galos, ko viņš sāka celt mums visiem, lai mēs neizklīstu, neizvētītos un nepazustu nekurienē un absurdā.

SARĀTOVS

(Pārnesums no 2. lpp.)

Rīgas krastmala bija greznota karogiem, meijām un puķēm. Rīdzinieki svinīgi pavēra durvis uzvaru nesošajiem cīnītājiem. Kuģis pietauvojās pie krasta. No krastmalas uz kuģa atskanēja pirmie sirsnīgu izjūtu sveicieni. Kuģa apkalpe kārtoja noejas laipas, bet Daugavas krastā kārtojās valdības sagaidītāji. Frontnieku pavadrota virknējās parādei uz kuģa klāja.

Uz klāja iznāca ministru prezidents ar pavadoņiem. Rotas komandieris komandēja godasardzi, un Kārlis Ulmanis atvedījās no karaviriem, tiem uzsaukdams:

„Latvijas valdības vārdā pateicos jums, frontes karavīri, kas pie pirmā aicinājuma stāties par jaunu kaujas ierindā nedrebējāt, bet apzinīgi turpinājāt sākto cīņu, lai to vestu līdz galam, lai Latvija reiz brīva kļūtu. Sveiki, frontes varoņi!"

„Mūžam kalposim Latvijai, prezidenta kungs!" atbildēja karavīri brašā kopsaucienā.

Ministru prezidents Kārlis Ulmanis pagriezās, lai dotos pretim jauniem apsveicējiem un atgriezos Latvijas galvaspilsētā Rīgā.

Bija 1919. gada 8. jūlijs.

ŅUJORKAS LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZES SVĒTDIENAS SKOLAS IZLAIDUMA AKTS

9.jūnija svētdiena bija liela un aizņemta diena visai Ņujorkai un tās tuvākai apkārtnei, jo visās skolās notika izlaiduma akti un mācību gada nobeigums.

Bruklinā pirms akta bija svinīgs dievkalpojums ar mācītāja R. Zariņa jauku svētrunu un Bruno Skulti pie ērģelēm.

Pēc dievkalpojuma apakšējā zālē bija akts ar absolventu priekšnesumiem, runām, apsveikumiem, liecību un apbalvojumu izsiegšanu. Aktu atklāja skolas pr-ks R. Karlovics ar patriotisku uzrunu. Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis V. Hazners savā runā uzsvēra, ka lielākā laime ir, ja varam runāt un lūgt Dievu savā mātes valodā un strādāt un kalpot tēvu zemei. Pēc Latvijas himnas sekoja absolventu priekšnesumi, kuŗos piedalījās Aija Kellija un Miķelis Akerbergs ar klavieŗu solo, A. Eilands un agrākais absolvents J. Bībelnieks ar deklamācijām, visi absolventi kopā (meiteņu koris, 2 vijoles un klavieres) ar J. Vītola tautas dziesmu Teici, teici valodiņa, bet nobeigumā bija teātŗa uzvedums pēc tautas pasakas „Cūku gans" (N. Valteres luga).

Skolu beidza un liecības saņēma 9 audzēkņi: Miķelis Akerbergs, Andris Ellands, Aina Gesike, Ģirts Janums, Aija Kellija, Raimonds Kerno, Ilona Rāviņa, Rita Rāviņa un Aira Valtere. No absolventiem ļoti sirsnīgi atvadījās viņu klases audzinātāja A. Rusleja, uzsvērdama, ka ar prieku un lepnumu pavadot savus absolventus, jo ar viņiem vairojoties jaunatnes pulks, kas dzīvē nesīs latvisku garu. Absolventu vārdā atvadījās R. Kerno. No organizācijām sveica N. Grava (Apvienoto organizāciju padome), no Ņujorkas draudzes Bērziņš, no skolas padomes A. Kivulis. Rakstveidā sveica: mācītājs A. Ozols, mācītājs O. Gulbis, draudzes dāmu komitejas pr-ce E. Druva, no Bronksas un Ņuarkas skolām priekšnieks F. Kurāts un Lapiņa. K. Karlovics nodeva speciālas veltes un adreses absolventu vecāku pārstāvēm L. Geskei un N. Valterei no mācītāja R. Zariņa, vecākiem, rudzinātājiem un audzēkņiem. Ziedus un veltes saņēma arī visi skolotāji. Absolventi pateicās savai sirsnīgai audzinātājai A. Ruslejai.

Grāmatu balvas visiem absolventiem bija dāvinājuši: Komiteja Latvijas brīvībai, Ņujorkas organizāciju padome, ALAs Kultūras birojs, DV, draurzes dāmu komiteja, skolas padome, un absolventu klases audzinātāja.

Loterijai mantas bija dāvinājušas: V. Anckina Dumberga un Pušpūre. Skolas pārzinis K. Karlovics iepriecināja audzēkņus ar savas gleznas uzdāvināšanu viņu savstarpējai loterijai; to laimēja P. Vecrumba. Daudzie viesi kpā ar ckolas saimi pēc akta pakavējās pie vecāku klātiem kafijas galdiem.

A. C.

Pateicība

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem, kas mūs pagodinājuši mūsu 50 gadu kāzu atceres un 80 gadu jubilejā ar apsveikumiem un veltēm, jo sevišķi māc. Pavasaram un Hamiltonas draudzei, Toronto 1. latviešu ev. lut. draudzei un māc. A. Čopam, DV Kanadas valdes priekšniekam R. Epnerim, DV Hamiltonas nodaļai, Sidrabenes pārvaldei un daudziem citiem, kuŗu vārdus visus šeit nevaram uzskaitīt.

Emma un Heinrichs Kalniņi

SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES SAULAINES PĀRVALDE RĪKO

LĪGO SVĒTKUS SAULAINĒ

sestdien, 22. jūnijā, ar sekojošu programmu:

Plkst. 4 p. p. māksl. A. BRŪVERA gleznu izstādes atklāšana
Plkst. 7 vakarā draudzes koŗa priekšnešumi dir. J. BARUŠA vadībā.
Plkst. 7,30 vakarā Toronto tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas Tautas deju kopas uzvedums G. BĀLIŅAS vadībā.

PĒC TAM DEJA PIE LABAS ORĶESTŖA MŪZIKAS.

Ieeja: $ 1,- no personas. Auto novietošana 50 g.
Visa Saulaines territorija sarīkojuma vieta.

Apmeklēt lūdz SAULAINES PĀRVALDE.

IZNĀCIS
F. CIELĒNA MEMUĀRU
LAIKMETU MAIŅA II SĒJUMS.

Šā monumentālā darba otrā grāmatā autors jo spilgti tēlo LATVIJAS DEMOKRATISKĀS REPUBLIKAS tapšanas izplaukuma un demokratijas norietu laikmetu, kas beidzās ar 1934. g. 15. maija apvērsumu.

Grāmatai 512 lpp. + 16 lpp ar fotoattēliem uz krīta papīra. — Īstā audeklā II sējums ASV un Kanadā maksā 7 dol. — I sējums, kas atlicis vairs nelielā eks. skaitā, maksā 6 dol.

Citās zemēs — attiecīgo ekvivalentu.

Pieprasiet grāmatnīcās, apgāda pārst. ASV un Kanadā — V. Bumbērs, 10102 Leder Rd., Silver Spring, Md., USA, vai apgādam —

MEMENTO
Pilvägen 11, Lidingö 3, SWEDEN

PĀRSŪTĀM NAUDU
UZ
LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIŅĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

ĪPAŠUMI
GEORGIAN BAY
95 JŪDZES NO TORONTO, UZ PASŪTINĀJUMU BŪVĒTAS VASARNICAS.

Būvētas jūsu vajadzībām lētāk nekā jūs varat iedomāties. Ar $ 250,00 iemaksu uz 7 gadiem. Brīnišķīgs skats uz Georgian Bay zilajiem ūdeņiem. Elektrība un ceļi, laba peldēšanās, zvejošana un braukšana ar laivu. Iedomājieties — 7 jūdzes ezera krasta un 3000 akru parka var būt jūsu priekam!

Tuvākai informācijai zvaniet 239-2714 vai rakstiet

AXLER and PALMER Ltd.
5230 Dundas St., W., Toronto.

Lake Muskoka
375 pēdas ezera krastmala ar smiltīm, 4 akri, 6 istabu māja un 3 istabu vasarnīca. Piemērots draudzēm vai citām vienībām. Cena $ 37.500,-.
Zvanīt HI 7-5041 vai — rakstīt P.O. Box 4, Don Mills, Ont.

Vajadzīga
PĀRDEVĒJA
delikatešu veikalā.
5 dienas nedēļā.
Pieredze nav nepieciešama.
ESTO MEAT PRODUCTS
691 Mt. Pleasant Rd.
HU 3-1306, Toronto.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

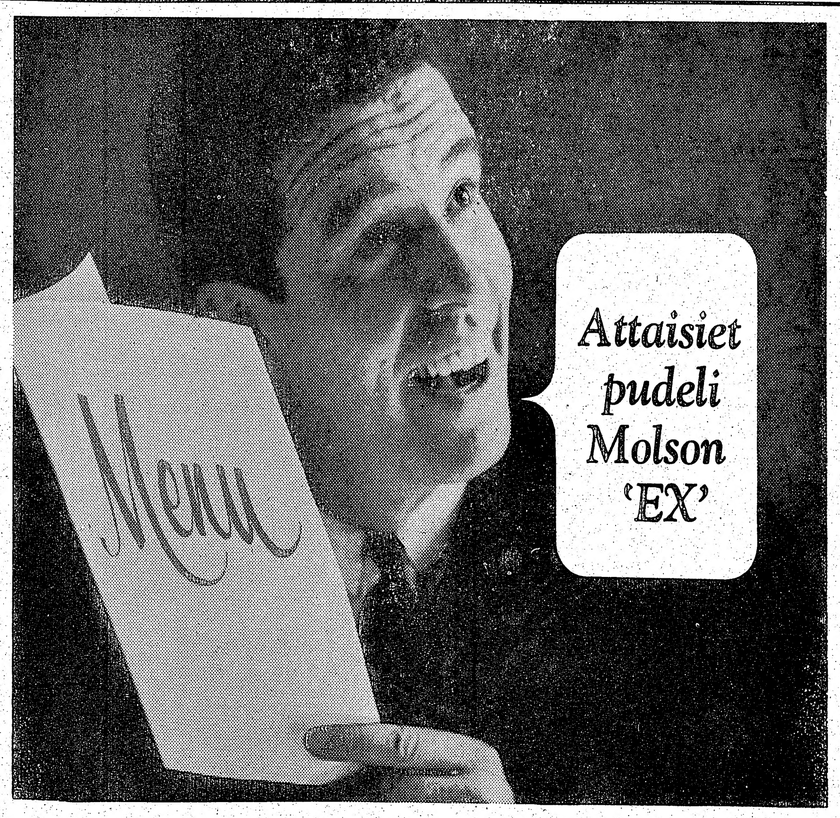

Attaisiet pudeli Molson 'EX'

Nenoliedzami labs alus!

Attaisiet „EX"! Neapšaubāmi tas ir labs. Molsona eksporta alus veicina apetītu. Tas arī ir viens no iemesliem, ka „EX" ir Kanadas iemīļotākais alus. Tādēļ jau arī to pārdod vairāk kā miljonu pudeļu ik dienas. Nogaršojiet „EX" visā drīzumā!

MOLSON EXPORT

PATSTĀVĪGI ALUS DARĪTĀJI KOPŠ 1786. GADA.

MOLSON EXPORT ALE 1st in ale sales

Daudz

Lasot periodiskos preses izdevumus un piedaloties tautiešu sanāksmēs, allaž jālasa un jādzird, ka neesot līdzekļu sabiedriskām vajadzībām un maz ienākot ziedojumu kultūrālās attīstības veicināšanai, ar piezīmi, ka ziedotāju skaits samazinoties un vienaldzīgo vidū esot galvenokārt turīgākie un intelligentākie latvieši.

Šī piezīme gan vienmēr neatbilst īstenībai; piem. šī gada aprīlī laikraksti informēja, ka ASV vēl nekad neesot bijis tik daudz biedru naudas maksātāju ALAi kā 1962. g. Šis gads vispār pēdējo 10 gadu laikā bijis rosmīgākais un kuplākais latviešu sabiedriski kultūrālajos un nacionālajos centienos.

Par intelligentiem tautiešiem grūti spriest, jo šis termins parasti netiek pareizi lietots; šķiet, ka ar to domāti izglītotākie pilsoņi. Tādā gadījumā nav sevišķi jābrīnās, ka daudzi no viņiem nespēj ziedot, jo ASV un Kanadā augstākā izglītība ļoti dārgi izmaksā, tāpēc jaunajiem akadēmiķiem bieži vien jāpiedzīvo materiālas grūtības, kārtojot iekrājušos parādus un iekārtojoties patstāvīgā darbā un dzīvē. Katrā ziņā šie tautieši nav turīgākie pilsoņi.

Arī vecākās paaudzes akadēmiķiem jaunajos dzīves apstākļos nav vieglas dienas cīņā par tiesībām strādāt savā speciālitātē un rūpēs par bērniem, kuŗiem viņi vēlas ļaut sasniegt tādu pašu izglītības līmeni, kādu paši ir ieguvuši. Vispār, šo aprindu locekļi tikai izņēmuma gadījumos pieskaitāmi pie turīgākiem pilsoņiem.

Laiks

Pagājušā mēnesī Strasburgā notikusī Apspiesto tautu asamblejas konference izraisījusi nopietnu atbalsi vācu presē. Mēnešraksta Politische Welt galvenais redaktors Johannes Selferts konferencei veltījis ievadrakstu, mudinot brīvo pasauli solidarizēties ar apspiestajām nācijām un to centienus jūtamāk atbalstīt.

Politiskie notikumi mūsu dienās lielā mērā norisinās atklāti, prese katru ievērojamāku apspriedi plaši iztirzā un to pēc vajadzības pasniedz, vairāk vai mazāk izceļot. Bet Strasburgā notikušā Eiropas apspiesto tautu pārstāvju konference netika īpaši atzīmēta ne presē, ne radio. Tā atklātībai pagāja garām maz ievērota.

„Kādēļ brīvā pasaule liedzas uzklausīt šos 9 apspiesto tautu pārstāvjus, kuŗu valstis bolševisms laikā no 1945.-48. g. pakļāvis savai nežēligajai diktatūrai, neievērojot šo tautu vēlēšanos?" vaicā J. Seiferts, ar rūgtu ironi-

Sestdien, 22. jūnij
LĪGO SVĒ
ar INTAS PURVAS
uzvedumu, kurā piedalās: dziedā
PURVS, ž. ZENTIŅŠ; aktieŗi:
Inta PURVA
Režisors H. MIĶELSO
Dekorātors māksl. O. GRE
Pēc izrādes
KOPĒJS UGUNSKURS
Svētku sākums plkst. 16.00
gleznu
Visa Sidrabene
Ieeja $
Visus la

Daudzkārt pārrunātais

Lasot periodiskos preses izdevumus un piedaloties tautiešu sanāksmēs, allaž jālasa un jādzird, ka neesot līdzekļu sabiedriskām vajadzībām un maz ienākot ziedojumu kultūrālās attīstības veicināšanai, ar piezīmi, ka ziedotāju skaits samazinoties un vienaldzīgo vidū esot galvenokārt turīgākie un intelliģentākie latvieši.

Šī piezīme gan vienmēr neatbilst īstenībai; piem. šī gada aprīlī laikraksti informēja, ka ASV vēl nekad neesot bijis tik daudz biedru naudas maksātāju ALAi kā 1962. g. Šis gads vispār pēdējo 10 gadu laikā bijis rosmīgākais un kuplākais latviešu sabiedriski kultūrālajos un nacionālajos centienos.

Par intelliģentiem tautiešiem grūti spriest, jo šis termins parasti netiek pareizi lietots; šķiet, ka ar to domāti izglītotākie pilsoņi. Tādā gadījumā nav sevišķi jābrīnās, ka daudzi no viņiem nespēj ziedot, jo ASV un Kanadā augstākā izglītība ļoti dārgi izmaksā, tāpēc jaunajiem akadēmiķiem bieži vien jāpiedzīvo materiālas grūtības, kārtojot iekrājušos parādus un iekārtojoties patstāvīgā darbā un dzīvē. Katrā ziņā šie tautieši nav turīgākie pilsoņi.

Arī vecākās paaudzes akadēmiķiem jaunajos dzīves apstākļos nav vieglas dienas cīņā par tiesībām strādāt savā speciālitātē un rūpēs par bērniem, kuriem viņi vēlas ļaut sasniegt tādu pašu izglītības līmeni, kādu paši ir ieguvuši. Visspār, šo aprindu locekļi tikai izņēmuma gadījumos pieskaitāmi pie turīgākiem pilsoņiem.

Par tādiem pirmā kārtā atzīstami dažādi uzņēmēji, lai gan nav jāaizmirst, ka arī tiem svešos dzīves apstākļos nav bijis viegli kādos desmit gados izveidot patstāvīgu saimniecisku vienību. Viņi interesējas galvenokārt par materiālām vērtībām, maz vērības piegriežot garīgajai dzīvei un tās vajadzību apmierināšanai. Bet arī uzņēmēji ir dažādi — par materiālo interešu aizstāvjiem atzīstams tikai viņu vairākums.

Sevišķi drūmās krāsās tēloti ziedojumu vākšanas rezultāti Kultūras fondam Kanadā. Arī tie nav nejaušība, ja ievērojam vispārējo ziedojumu vākšanas kārtību šai zemē un tautiešu piedalīšanos vairākos lielākos un mazākos pasākumos. Kanadas tautieši nav parūpējušies par ziedojumu vākšanas regulēšanu un saskaņošanu, tādēļ reizēm dažas organizācijas vienlaicīgi griežas pie tautiešiem ar ziedojumu listēm, ar to apgrūtinot vairākus no viņiem un pat pamudinot nepiedalīties atzīstamo vajadzību apmierināšanā.

Arī lietderīgo pasākumu skaits nav mazais. Torontieši pārdod akcijas nama celšanai pilsētā, griežoties gandrīz pie visiem Kanadas tautiešiem. Viena akcija maksā simts dolaru. Tādu summu daudziem tautiešiem, pat par turīgākiem atzītajiem, nav viegli atlicināt. Tāpēc dalībnieku nav daudz, lai gan pasākums ir ļoti vērtīgs un atbalstāms. Kas iegādājies akciju, no tā grūti sagaidīt ziedojumus atiecīgajā gada posmā.

Tas pats sakāms par dievnama celšanu Toronto. Arī tam vajadzīgi lieli līdzekļi, kuŗus gan sagādā draudzes locekļi, bet to ir ap divi tūkstoši, pie kam daži dzīvo ārpus Toronto un atbalsta šo pasākumu ar vērā ņemamām summām, Vai no dievnama celšanas atbalstītājiem attiecīgajā gada laikā iespējams sagaidīt aktīvu piedalīšanos citos tautiešu pasākumos? Katrā ziņā ne no visiem.

Vēl ziedojumus vāc pieminekļa ceļšanai, dažiem fondiem, balvām, aprūpei, skolu vajadzībām, žurnālu atbalstīšanai un citām vajadzībām. Ja visas tās saskaitām, tad iznāk diezgan daudz. Kanadā tautiešu nav daudz, un turīgo vēl daudz mazāk; viņu vidū netrūkst bezdarbnieku un tādu, kas iztiek ar vecuma pensiju. Tāpēc grūti pārmest tautiešiem, ka viņi nav pietiekami aktīvi visu trimdinieku vajadzību apmierināšanā. Kas stāv tuvāk kādam pasākumam, tas rūpējas par to un parasti ir neapmierināts ar sasniegto.

Tomēr ar aplūkoto vien nevar izskaidrot daudzu tautiešu atturību. Ir vēl spēki, kuŗiem lielāka nozīme līdzekļu ziedošanā nekā dolaru daudzumam — tā ir interese par latvju tautu, tās kultūrālo attīstību un brīvību. Daudz par tiem ir runāts un rakstīts, gandrīz bez pārtraukuma. Bet panākumi nav tādi, kas varētu pamudināt ziedot nepieciešamos līdzekļus. Nacionālie centieni bieži vien paliek ikdienas rosību un ērtību ēnā. Līdz ar to mazinās interese par tautas nākotni un vērojama atturība nacionālo pasākumu atbalstīšanā.

Nav vajadzīgi lieli ienākumi, lai katrs tautietis atlicinātu kādu dolaru latviskām kultūrālām vajadzībām, bet nevajaga viņu bieži apgrūtināt un ar to sarūgtināt. Tad tiecām var pienākt brīdis, kad šī dolara pietrūkst vai tas aiziet ne visai lietderīgai vajadzībai.

Lai pavairotu ziedotāju skaitu un paliclinātu ziedojamās summas, nepietiek ar aicinājumiem, vajadzību raksturošanu un uzskaitīšanu; jārūpējas arī par ziedojumu vākšanas saskaņošanu, radīšanas spēju kāpināšanu un augstāko vērtību mirdzumu tautiešu dvēselēs. Balles, sevis uzjautrināšana un tādu negātīvu īpašību attēlošana, kas tikai izraisa smieklus, maz apgaro cilvēkus un neveicina augstāko jūtu attīstību. Jārūpējas par tādiem pārdzīvojumiem, īpaši dziļāko jūtu izkopšanu, kas pacel cilvēku augstāk par ikdienišķās dzīves vajadzību apmierināšanu un norāda uz kopdarbības nozīmi kultūrālā attīstībā. **P. Dreimanis**

Izbraukums makšķerēt — labā kās zāles nogurušiem nerviem.

Laiks atmosties

Pagājušā mēnesī Strasburgā notikusī Apspiesto tautu asamblejas konference izraisījusi nopietnu atbalsi vācu presē. Mēnešraksta Politische Welt galvenais redaktors Johannes Seiferts konferencei veltījis ievadrakstu, mudinot brīvo pasauli solidarizēties ar apspiestajām nācijām un to centienus jūtamāk atbalstīt.

Politiskie notikumi mūsu dienās lielā mērā norisinās atklāti, prese katru ievērojamāku apspriedi plaši iztirzā un to pēc vajadzības pasniedz, vairāk vai mazāk izceļot. Bet Strasburgā notikušā Eiropas apspiesto tautu pārstāvju konference netika īpaši atzīmēta ne presē, ne radio. Tā atklātībai pagāja garām maz ievērota.

„Kādēļ brīvā pasaule liedzas uzklausīt šos 9 apspiesto tautu pārstāvjus, kuŗu valstis bolševisms laikā no 1945.-48. g. pakļāvis savai nežēlīgajai diktātūrai, neievērojot šo tautu vēlēšanos?" vaicā J. Seiferts, ar rūgtu ironiju piebilzdams: „Vai viņu vēstījums Rietumu labklājībā slīgstošajai sabiedrībai tapis nepievilcīgs? Vai šo bēgļu brīdinājumi traucē rietumnieku vēlēšanos mierīgi dusēt? Nav atbildes uz šiem jautājumiem, kas reizē nebūtu arī apsūdzība!"

Brīvajai pasaulei jābūt skaidrībā, ka vienaldzība pret Austrumeiropas likteni liecina tikai par pašas sašķobīto morāli. Apspiestās nācijas pieder pie Eiropas, to rāda viņu kultūra un vēsture. Nav apstrīdamas šo tautu tiesības uz Rietumeiropas palīdzību. Tādēļ šī pastāvīgā Austrumeiropas ciešanu neievērošana ir ne vien morālā ziņā neattaisnojama, bet īstenībā nepiedodami muļķīga. „Vai tad tiešām nevar saprast, ka tautas aiz dzelzs aizkara ir ievērojams faktors Rietumu un Austrumu politiskajā cīņā!" izsaucas Politische Welt redaktors.

Ja Rietumi apspiestās tautas pametis viņu liktenim, tām gribot negribot būs jāmeklē kompromiss ar kakla kungu Kremlī. Komūnisma ofensīvā stratēģija tā saņemtu ievērojamu pastiprinājumu.

Rakstā tālāk aprādīts, ka apspiesto tautu pārstāvji prasa vienīgi stingru tautu pašnoteikšanās tiesību ievērošanu. Katrai jaunai komūnistu prasībai jāliek pretim miera plāns visai Eiropai, un Rietumi nedrīkstētu darīt nekā tāda, kas rādītu samierināšanos ar status quo.

„Tieši mums, vāciešiem, īpaši noteikti būtu jāiestājas par solidāritāti ar apspiestajiem, ne draudzību ar apspiedējiem. Mums vēl stingrāk jāvēršas pret mīkstčauļigo un necienīgo pacifismu, kas apspiestās tautas grib iztirgot pret apšaubāmām miera koncesijām," savu ievadrakstu nobeidz J. Seiferts.

Mēnešraksts Politische Welt ir neitrāls politisks izdevums, tajā ar rakstiem piedalās kā valdības pārstāvju, tā opozicijas autori, tādēļ jādomā, ka raksts izraisīs ievērību kā vācu politiskajās, tā pilsoņu aprindās.

APGĀDS IMANTA

IMANTA

Oldmarken 12, Bagsvaerd, Copenhagen, Denmark

ARTURS SILGAILIS

LATVIEŠU LEĢIONS

Ar Kr. Barona prēmiju godalgots jauns kapitāldarbs.
Grāmata par 146.000 latviešu vīru, jaunekļu un zēnu likteni Otrā pasaules karā — sīka dokumentācija par Leģiona cīņām Krievijā, Latgalē, Vidzemē, Kurzemes cietoksnī un Vācijā, kā arī par brīvprātīgo bataljonu, lidotāju un vācu armijas izpalīgu gaitām.

Darbu rotā 30 kauju schēmas un kartes un 296 attēli, no kuŗiem lielākā daļa publicēta pirmo reizi.

Cena ies.: $ 8.80; sd. 56/-; Asd. 72/-; DM 31.- ZKr. 39.-; DKr. 55.-

Ievērībai: Grāmatas pēdējie eksemplāri sadaliti pa latviešu grāmatnīcām visās emigrācijas zemēs, atstājot apgādā tikai nedaudz eksemplāru tiešiem pieprasītājiem.

Pēdējie eksemplāri

GRĀFS HANSS FON LENDORFS

AUSTRUMPRŪSIJAS DIENASGRĀMATA

Tulkojis Pāvils Klāns.

Sensācionāls darbs, kas Vācijā iznācis jau 7 izdevumos un kuŗā jaunais vācu ārsts un ideālists satricinošos apraksts pastāsta, kā Otrā psaules karā krievu rokās krita Austrumprūsija, kur tai laikā atradās arī daudzi latviešu bēgļi un karavīri.

Dažās grāmatnīcās un apgādā atlikuši vairs tikai nedaudzi eksemplāri.

Cena ies.: $ 3.60; sd. 22/-; Asd. 27/-; DM 12.-; ZKr. 15.-; DKr. 20.-

ANDREJS EGLĪTIS

MĪLU, MĪLU

Pazīstamā dzejnieka — Kultūras fonda laureāta — mīlestības dzejoļu izlase Jāņa Grīna sakārtojumā. Grezns izdevums sakarā ar dzejnieka 50 gadu jubileju J. Soikana grafiskā iekārtojumā. — Grāmatnīcām izsūtām tikai uz pieprasījumu. - Subskribentiem grāmata speciālā sējumā ir izsūtīta.

Cena grezna sējumā: $ 3.60; sd. 22/-; Asd. 27/-; DM 12.-; ZKr. 15.-; DKr. 20.-

DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Iegādājieties jaunatnei!
V. Klētnieka KLINTENIEŠI ..... $ 4.00
Grāmata aptver 245 lpp.
Grāmatu illustrējis ED. DZENIS.
Cēsu pilsētas plāns un klinteniešu gaitu karte.
Labākā dāvana latviešu jaunatnei.
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

DRAUGS, ja gribi atpūsties mežu un ezeru skaistumā, tad steidzies pieteikties
NOMETNĒ „RĪGA'
Cenas nedēļā:
vieniniekiem (jauniem un veciem) $ 14,-, pāriem $ 21,-.
O. Zvirgzdgrauds,
50 Carrick Ave., Hamilton. ☎ Tel. LI 9-8782.

Penmans
WARRANTED FIRST QUALITY PENMAN'S MADE KNIT-GOODS
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

FRANK VASS B.A.
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

JAUNĀKĀS LATVIEŠU SKAŅU PLATES

LP - 021 33⅓ $ 6.00
J. Reinholds LĪGO DZIESMAS — diriģents D. Gailis
P. Jurjāns LĪGO DZIESMAS
Koklu ansamblis LIGO MELODIJAS — diriģents L. Vigners
J. Kepītis LĪGO DZIESMAS
Tautas dziesmas
E. Melngailis AI, ZAĻĀI LĪDACIŅA — diriģents T. Kalniņš
A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI — diriģents T. Kalniņš

LP 0 22 $ 6.00
Jāzeps Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte
L. Vigners koris ar simf. orķestri, solo H. Ozolītis, diriģents L. Vigners
Jēkabs Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš
Alfrēds Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents T. Kalniņš
A. Kalniņš JŪRAS VAIDI —
J. Vītols KLAUSIES, SPULGACĪT'
Anna Ludiņa, soprāns
A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA —
E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS
Elfrida Pakule, soprāns
E. Dārziņš MANA LAIME — Arturs Vanags, tenors
A. Jurjāns KĀ ZAGSUS — Žermēna Heine - Vāgnere, soprāns
M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI IET —
J. Vītols LIGODAMA UPE NESA, t. dz.
Ērika Tipaine, soprāns

LP 0 23 $ 6.00
Alfreds Kalniņš DEJAS NO BALETA STABURAGS
1. Valsis. 2. Andante amoroso. 3. Skaidrites deja. 4. Jandāls. 5. Valsis. 6. Maršs.
10 TAUTAS DZIESMAS
Latviešu simfoniskais orķestris — diriģents L. Vigners

Pieprasiet LATVIAN MUSIC bezmaksas skaņu plašu katalogu.

Pasūtinot pa pastu, Ontario provincē dzīvojošiem pie šīs plates vērtības jāpiemaksā 18 ¢ tirdzniecības nodoklis.

Pasūtījumus adresējiet:
DV GRAMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TĀLR. EM 8-0792.

Sestdien, 22. jūnijā, TRADICIONĀLIE
LĪGO SVĒTKI SIDRABENĒ
ar INTAS PURVAS Pūt, Jānīti, vara tauri
uzvedumu, kuŗā piedalās: dziedātāji Mirjama BĒRZIŅA, Andis CERS, Rūd. PURVS, Ž. ZENTIŅŠ; aktieŗi: A. BENCONE, A. BRIEDE, H. MIĶELSONS, Inta PURVA; daudzi koristi, taurētāji.
Režisors H. MIĶELSONS. Dziesmu iestudētājs O. LIEPA.
Dekorātors māksl. O. GREBŽE. Apgaismotājs J. PURENS.
Pēc izrādes DEJA bez pārtraukuma.
KOPĒJS UGUNSKURS. ☆ KRĀŠŅA UGUŅOŠANA.
Svētku sākums plkst. 16.00 ar māksl. J. ZUNTAKA un G. TILTIŅA gleznu izstādes atklāšanu.
Visa Sidrabenes territorija sarīkojuma vieta.
Ieeja $ 1.00; bērniem brīva.
Visus laipni ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE.

JAUKĀM BRĪVDIENĀM SKAISTAJĀ MUSKOKĀ
Lielākais latviešu atpūtas nams
„GLEN ECHO LODGE'
š. g. sezonu uzsāks 29. jūnijā.
Sniedzam informāciju un rezervējam telpas.
IMANTS FRICBERGS,
Box 910 Gravenhurst, Ont.
Telefons: Gravenhurst 687-3001.

KAKTIŅŠ
Vedam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Jāņu nakti nezināju, līgo,
Kuŗa meita, kuŗa sieva,
Līgo, līgo!

Šogad Jāņos ligosim un dejosim HAPPY HILLS PARKĀ

SESTDIEN, 22. JŪNIJĀ. Tuvākai informācijai zvanīt LE4—0563. Visus laipni ielūdz Happy Hills parka vadība.

Mūsu mīļais filistrs dibinātājs
VETERINĀRĀRSTS

Pēteris Georgs Ozols

dzimis 1897. g. 24. aprīlī Stalbes pag. Vēveros, miris 1963. g. 7 jūnijā Sidnejā - NSW Austrālijā.

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu
Paticis nāves eņģelim . . .

Korporācija LATVIA.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

DV UZVAR ITALIA 2:0 (0:0)

Tie latviešu skatītāji, kas noskatījās DV - ITALIA futbolistu sacensību, piedzīvoja intriģējošus, saistošus mirkļus.

Pirmā puslaikā pretinieka labi ievadītos uzbrukumus stipra vēja atbalstā DV aizsardzība sekmīgi atvairīja un pretinieks netika pie vārtu guvuma. Puslaiks beidzās 0:0.

Otrā puslaikā spēle mainījās — pārsvarā DV vienpadsmits. Puslaika vidū no brīvsitiena H. Gailis iegūst skaistus vārtus un rezultāts — 1:0 DV labā. Pretinieks cenšas gan rezultātu izlīdzināt, bet DV aizsardzība atvaira pretinieka uzbrukumus, un pat no droša stāvokļa raidītās bumbas nokļūst DV vārtsarga rokās.

Spēles pēdējā minūtē, izmantojot pretinieka vārtsarga kļūdu, nevietā izskriešanu, E. Kalniņš iegūst vārtus, un, tiesneša beigu svilpei atskanot, DV atstāj laukumu ar 2:0 uzvaru. Ar šo uzvaru DV iegūst divus vērtīgus punktus meistarības izciņā un favorizētais pretinieks piedzīvo zaudējumu šinī sezonā.

DV futbolistiem nākošā spēle otrdien, 18. jūnijā, plkst .7.00 vakarā Withtrow laukumā ar IDA komandu. Visiem spēlētājiem ierasties laicīgi. **R. Kurmītis**

FUTBOLS

Cikāgā viesojās Brazilijas Recif vienība un Meksikas Oro vienība. Abas vienības spēlēja savā starpā neizšķirti — 3:3. Sacīkstēs noraudzījās 15.000 skatītāju.

Cikāgā šovasar viesosies Anglijas, Itālijas, Francijas, Spānijas, Vācijas, Ungārijas, Polijas, Dienvidslavijas, Portugales, Skotijas un Šveices futbola vienības. Sacīkstes notiks katru trešdienu Soldier Field laukumā, kur ir vietas 100,000 skatītājiem.

JURIS PŪCE GRŪŽ LODI 17,46 M.

JAUNS TRIMDAS LATVIEŠU REKORDS

Plašajās Pen Relays Filadelfijā varenu, jau pasaules klasei tuvu rezultātu lodes grūšanā, pārstāvot savu Alma Mater — Mičigēnas universitāti, iespējās Toronto latviešu sporta kluba jaunās paaudzes vieglatlēts Juris Pūce — 17,46 m (57 pēdas 3½ collas)! Ar šo sasniegumu viņš arī izcīnījis 1. vietu minēto sacīkšu t. s. kolledžu grupā (College Division) un par 39 cm uzlabojis savu 20. aprīlī plašajās Ohio Relays (Kolumbusā, Ohaio) sasniegto pašu rekordu un jauno trimdas latviešu rekordu — 17,07 m (56 pēdas).

Ka šis varenais sasniegums nav tikai gadījuma rezultāts, nepārprotami pierāda viņa augstā klase: 2. vieta 20. aprīlī Ohio State Relaiys (Kolumbusā), sa-Ohaio) — 17,07 m (56 pēdas); 2. vieta 18. maijā Big Ten universitāšu 1963. gada meistarsacīkstēs (Mineapolē, Minesotā) — 17,08 m) 56 pēdas ½ colla).

Penn Relays sacīkstēs viņš startēja arī diska mešanā, ar loti teicamu 51,18 m (167 pēdas 11 collas) attālumu izcinot 2. vietu.

G. Grīslītis

ZIEMEĻAMERIKAS BALTIEŠU SACĪKSTES

vieglatlētikā, tenisā, futbolā un peldēšanā notiks Cikāgā 20. un 21. jūlijā.

I. Veldre un V. Grīslīte startē Indiānas AAU meistarsacīkstēs vieglatlētikā

Indiānas pavalsts amatieru sporta apvienības (AAU) 1963.gada meistarsacīkstēs vieglatlētikā Indiānapolē, 8. jūnijā, vietējās Arsenal Technical vidusskolas laukumā, ar teicamām sekmēm — līdzīgi iepriekšējiem gadiem — atkal startēja Daugavas Vanagu apvienības Indiānapolē sporta kopas vieglatlētu rosīgais „duets" — Ivars Veldre un Valda Grīslīte.

I. Veldre labākos panākumus šoreiz guva diska mešanā, kur 12 dalībnieku konkurencē izcīnīja Indiānas pavalsts AAU šī gada meistartitulu un zelta medaļu, iespējot labu 43,93 m (144 pēdas 1½ colla) attālumu. Lodes grūšanā 20 dalībnieku vidū viņš palika 5. vietā — 13,525 m (44 pēdas 4½ collas.

V. Grīslīte startēja lodes grūšanā sievietēm, kur 14 dalībnieku konkurencē izcīnīja 2. vietu un sudraba medaļu — 8,51 m (27 pēdas 11 collas), pie tam aiz meistartitula ieguvējas atpaliekot tikai par mikroskopisku ceturtdaļcollu! . . .

It īpaši iepriecina arī tas, ka abi mūsu tautieši ik gadus reprezentē latviešus, kas tā ar atzīmēts kā meistarsacīkšu oficiālajā programmā, tā sacīkšu atreferējumos vietējā amerikāņu presē.

Imants Mežaraups met veseri 45,34 m

Uzsākot savu 25. vieglatlētikas sezonu, nopietnus, regulārus treniņus pēc pāris gadu „atslābuma" Filadelfijā atkal atjaunojis mūsu teicamais veseŗa metējs, Vācijas nometņu laikā pazīstamais daudzcīņnieks Imants Mežaraups.

Viņa pirmais oficiālais šīs sezonas starts bija 25. maijā Baltimores (Merilendā) AAU olimpiskās sagatavošanās sacīkstēs, kuŗās viņš veseri lidināja respektējamā 45,34 m attālumā.

LIELISKI REZULTĀTI KALIFORNIJĀ

Vieglatlētikas sacīkstēs Kamptonā (Campton), Kalifornijā, sasniegti lieliski rezultāti. 1 jūdzes skrējienu 6 sportisti veikuši laikā zem 4 minūtēm. Uzvarētāja, pasaules rekordista — jaunzēlandieša Snella laiks bija 3:55,0, viņa pasaules rekords ir 3:54,4. Otro vietu ieguva amerikānis Beatty ar laiku 3:55,5, trešais Dyrol Burleson — 3:55,6, ceturtais — Jim Grelle — 3:56,4, piektais — Cary Weisinger — 3:57,1, bet sestais Bob Seaman — 3:59,1.

Toronto universitātes students Bill Crother uzvarēja 800 jardu skrējienā, laiks — 1:47,1, otrs — Steve Haas — 1:48,7, bet trešais — Ben Tucker — 1:49,1.

5000 m distancē uzvarēja jaunzēlandietis Murry Halberg — 13: 52,0, otrā vietā ierindojās Pat Clohessy, bet torontietis Bruce Kidd palika 3. vietā ar laiku 14:00,0. Bruce Kidd kopā ar Charlij Clark bija gandrīz visu laiku skrējiena tempa noteicēji, bet atkrita skrējiena otrā pusē. Izrādās, ka Kiddu traucējis ievainojums papēdī, un viņam kādu laiku būs no sacīkstēm jāatturas.

Kārtslēkšanā jaunu pasaules rekordu iespēja amerikānis Brian Sternberg ,pārlecot 16 pēdas un 8 collas, pārspējot sava paša nedēļu veco rekordu par 1 collu.

Indiānapoles vieglatlēti uzlabo savus sasniegumus

DV apvienības Indiānapolē sporta kopas pāris rosīgākie vieglatlēti aprīlī, maijā un jūnija pirmajā pusē sacentušies jau 11 nelielās internās sacīkstēs, vietējās Batlera universitātes laukumā, arvien uzlabojot savus šī gada sezonas līdz šim labākos sasniegumus.

Ivars Veldre grūda lodi 13,68 m un meta disku 43,93 m; Gundārs Grīslītis lēca trīssoļlēkšanā 10.35m, grūda lodi 10,40 m un meta disku 29.06 m. meta šķēpu 30,75 m. Sieviešu sacensībās Valda Grīslīte grūda lodi 8,69 m un meta disku 23,80 m.

KO TEIKS CHRUŠČOVS

Zviedru futbola skatītāji ignorē Padomju Savienības futbolistus.

Stokholmā 11. jūnijā notika futbola sacīkste, kuŗā sacentās Pad. Savienības Torpedo komanda pret Stokholmas izlasi. Šo sacīksti noskatījās tikai 12 personas. Tas līdz šim ir mazākais skatītāju skaits starptautskā sacīkstē ! ! ! (Sacīkstē krievi uzvarēja 3 : 2) Tikai dažus km tālāk notika Zviedru 7. divīziona sliktāko vienību sacīkste, kuŗā noskatījās 125 skatītāji. Komentāri lieki.

R. K.

ŠACHS

© Gruzīns Tigrāns Petrosians ir pasaules šacha jaunais čempions. Pēc 22 spēlēm Petrosians pieveica līdzšinējo čempionu Michailu Botviņiku. Petrosians uzvarēja 5 spēlēs, 2 zaudēja un 15 spēles beidzās neizšķirti. Gala rezultāts ir 12½ : 9½ par labu Petrosianam.

© Nujorkā Metropolitāna līgā tik labi neveicās Baltiešu šacha klubam. Galvenajā grupā baltiešu komanda pašlaik atrodas pēdējā vietā ar 0 : 5 rezultātu.

© Sietlā gadskārtējā „Puget Sound Open" turnīrā uzvarēja Klarks Harmons ar 5 :1 rezultātu, bet otrā vietā palika Ivars Dālbergs ar 3 uzvarām un 3 neizšķirtām spēlēm.

V. Š.

KANADAS ZIŅAS

TORONTO

© Sv. Jāņa draudze izsaka rotkalim A. Gugānam pateicību par nozīmju izgatavošanu draudzes koŗa dalībniekiem.

© Māc. A. Lūsis kristīja Edgaru Jāni Liepiņu un Dainu Kristīni Liepiņu, Voldemāra un Ineses bērniņus; Timothy John Harvey, John Richarda un Maijas dēliņu; Briānu Edvīnu Lejnieku, Ilmāra un Veronikas dēliņu.

NIAGARA

© Niagaras latviešu skola mācību gadu noslēdza ar īsu svētbrīdi un un liecību izdalīšanu skolā.

Skolas pārzinis Pēteris Dūms aicināja skolēnus arī vasaras atpūtā neaizmirst latviešu valodu, dodot audzēkņiem līdz grāmatas no skolas bibliotēkas.

Skolēni vasaras brīvlaikā apņēmās veltīt uzmanību arī latviešu laikrakstiem — izgriezt uzņēmumus un aprakstus par latviešu jaunatnes dzīvi skautu, gaidu un bērnu vasaras nometnēs un ar savām atzīmēm šos materiālus sakārtot atsevišķos vākos. Jauno mācību gadu sākot rudenī, trīs labākos darbus godalgos.

Pēc akta audzēkņi, skolotāji un vecāki devās izbraukumā pa Niagaras apkārtnes parkiem.

LATVIJAS LIETVEDIS FRANCIJĀ PRASA NEATKARĪBAS TIESĪBAS VISĀM EIROPAS VALSTĪM

31. maijā Baltiešu komiteja Francijā pašā Parīzes sirdī — „Cercle Interalliée" kluba telpās rīkoja brokastis ar diskusijām, kuŗās kuplā skaitā bez redzamiem trimdas tautu pārstāvjiem piedalījās arī franču ārlietu ministrijas darbinieki, diplomāti, zinātnieki, žurnālisti un sabiedriski darbinieki. Sevišķi jāpiemin parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdis un Baltiešu komitejas Francijā goda priekšsēdis Mauriss Šumans, komitejas ģenerālsekretārs Ž. de Monfors, senātors Ernests Pazé, agr.valdības loceklis ministrs Konte, deputāte Madame de la Ševreljēr, Apspiesto tautu asamblejas priekšsēdis Dimitrofs, mūsu draugs, bij. militārais atašejs plkv. Louis Abrahams un plkv. Šabanjē (Chabanier).

Sanāksmē prezidēja Baltiešu komitejas Francijā priekšsēdis senātors ģenerālis Ganevals, agrākais militārais atašejs Rigā, izteikdams savu nožēlu, ka brīvā pasaule samierinājusies ar paš-noteikšanās tiesību došanu tām tautām, kam nekad nav bijušas savas valstis, bet līdz šim nav iesaistījušies aktīvā ciņā par apspiesto Eiropas tautu atbrīvošanu.

Ievērojamu runu teica parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdis Mauriss Šūmans. Loģiski un skaidrā, saistošā izklāstā, ar liela autoritāti viņš norādīja gan uz morāliskiem, gan arī uz juridiskajiem cēloņiem, kāpēc Francija un citas Rietumeiropas lielās demokratijas ir vienmēr atteikušās atzīt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas aneksiju, kuŗu 1940. gadā varmācīgi izdarīja Pad. Savienība saskaņā ar 1939. gada 23. augusta un 28. sept. Molotova - Ribentropa slepeno vienošanos.

Mauriss Šūmans nobeidza savu uzrunu ar pārliecību, ka nepietiek ar atteikšanos atzīt trīs Baltijas valstu pievienošanu, bet jāiet šai virzienā vēl tālāk — jānes visas ar šo rīcību saistītās juridiskās sekas.

Latvijas lietvedis Francijā Kārlis Berends Igaunijas, Lietuvas un Latvijas valsts vārdā pateicās runātājam par Baltijas tautu likteņa izpratni, uzticīgo draudzību un neatkarības centienu atbalstu. Kā sevišķi nozīmīgu faktu Latvijas lietvedis Francijā atzīmē to, ka tas pats virs, kas kādreiz visai Eiropai grūtajās dienās spēcīgi pacēla savu balsi par Francijas atbrīvošanu no okupācijas varas, ir palicis uzticīgs aizstāvis arī šodien vēl apspiestajām zemēm. Viņa morālais atbalsts Baltijas tautu atbrīvošanas centienos uztur dzīvas arī šo tautu brīvības atgūšanas cerības.

Tālāk lietvedis dzīvā pārskatā tēlo padomju varas rīcību un Baltijas tautu ciešanas.

Francija, tāpat kā citas lielās demokratiskās valstis, nav juridiski atzinušas šo padomju varas nelegālo rīcību — Baltijas valstu iekaŗošanu.

Savā uzskatu un domu dažādībā arī šodien Francija ir tautu pašnoteikšanās tiesību, piešķiršanas priekšgalā. Francija, kas piešķirusi pašnoteikšanās tiesības Afrikas zemēm, nevar citādi kā atbalstīt šo pašu tiesību piešķiršanu arī Eiropas zemēm.

Mūsu taisnīgās prasības izpratni un interesi par apspiesto tautu atbrīvošanu arī Eiropā jau vairākkārtīgi parādījis Francijas republikas prezidents ģenerālis de Golls. Un mēs esam pateicīgi Francijas valdībai par viņas stingro nostāju Baltijas okupācijas neatzīšanā.

Latvijas lietvedis Francijā F. Berends vēlreiz visu trīs Baltijas valstu vārdā sirsnīgi pateicās klātesošajiem par izrādīto draudzību, stāvokļa izpratni un uzticību, kas apliecināta darbos gan baltajās, gan arī nebaltajās dienās mūsu trim tautām.

Kā franču draugi, tā arī klātesošie trimdas sabiedriskie darbinieki un diplomāti, kuŗu vidū Baltijas valstis pārstāvēja Lietuvas sūtnis Lozoraitis, no Romas, Igauņu komitejas priekšsēdis Kerts un Latviešu apvienības Francijā priekšsēdis mācītājs E. Lappuķe, pateicībā sirsnīgi spieda roku Baltiešu komitejas Francijā priekšsēdim ģenerālim Ganevalam un Latvijas lietvedim Francijā par labi noorganizēto un tik labi izdevušos sanāksmi, apliecinot savu ticību, ka Baltijas tautām būs lemts pieredzēt savu cerību piepildījumu.

E.

PIEŅEMTS DZIESMU SVĒTKU KAROGA METS

Paredzams, ka dziesmu svētkos Klīvlendā varēs iesvētīt jauno dziesmu svētku karogu.Dziesmu svētku karoga komisija 14. jūnija sēdē Nujorkā izvēlējās jaunā karoga metu no sacensībā iesūtītajiem 5 autoru darbiem.

Komisija sadarbībā ar mākslinieki par piemērotāko atzina darbu ar moto: Dievs, svētī Latviju, kuŗa autors bija Harijs Gricevičs. Līdz ar to autoram piešķīra izsludināto godalgu 300 dolaru apmērā. Kamisija arī atzina, ka sadarbībā ar karoga izšūšanas darbnīcu un autoru būtu vajadzīgi mazi labojumi iesūtītajā projektā. Pārkārtojumi būtu izdarāmi tā, lai nezustu pamatideja.

H. Gricevičs darbs visstuvāk stāv vecajam dziesmu svētku karogam. Karogs ir zilā krāsā, veidojumā līdzīgs vecajam karogam ar smailu apakšējo galu. Karoga priekšpusē redz dziedam veco paaudzi ar kokli rokā un jauno paaudzi ar Latvijas karogu. Aiz viņiem stāv tautu meita, bet tālāk dziesmu kamols. Priekšā ir saulīte ar gadu skaitļiem 1873-1963. Karoga mugurpusē uzraksts Dievs, svētī Latviju.

Karogu nodos izgatavot kādā karogu izgatavošanas darbnīcā Nujorkā vai Filadelfijā, kur dzīvo autors. Kaut gan laika vairs nav daudz, būtu panākams, lai līdz Klīvlendas dziesmu svētkiem tas būtu gatavs.

Sēdi vadīja L. Bērziņš, no Klīvlandes bija ieradies karoga projekta ierosinātājs T. Cirkelis, ALAs ģenerālsekretārs B. Albats bija atvedis no Vašingtonas iesūtītos sacensības darbus, bet no Nujorkiešiem piedalījās Dr. P. Norvilis un U. Grava.

V.I.

O. KROLLA
JAUNĀ ADRESE:
12 Harrison St., Oak Park, Illinois, USA.
Tel.: 383-6978.

SAVIENOTĀS VALSTIS

BAFALO

© Aizvesto pieminas dievkalpojums notika 9. jūnijā varēja būt labāk apmeklēts, par ko ar skumjām jāliecina.

© Bafalo universitāti šogad beidza latvieši: Otomars Mednis un Māris Juberts inženierzinātnes un Maruta Rācene mākslas fakultāti.

Māris jau izbraucis uz Vašingtonu, D.C., kur saistījies valsts darbā.

E. Alka

ČIKĀGA

© Līgo svētkus šogad tautieši svinēs sestdien, 22. jūnijā, Carroll's Bluff Lake Resort laukumā, Bluff ezera krastā (turpat, kur pagājušajā gadā).

Nokļūšana ērta pa dažādiem ceļiem. Var braukt pa 41. ceļu vai arī TRI-STATE Toll Road līdz 132. ceļam, kur jānogriežas rietumu virzienā un jābrauc līdz 59. ceļam; tur jānogriežas ziemeļu virzienā. Pa 59. ceļu jābrauc līdz Grass Lake Road, kur jānogriežas uz rietumiem, braucot pa šo ceļu apmēram 1 jūdzi. iebrauksit sarīkojuma vietā.

Sākums paredzēts plkst. 3 p. p., lai ģimenēm dotu iespēju pavadīt patīkamu pēcpusdienu ezera krastā. Iespējams peldēties, makšķerēt, vizināties laivā.

Vakarā dedzinās jāņugunis un līgos. Paredzēta deja telpās. Spēlēs E. Jansona deju kapella.

Līgo svētkus arī šogad rīko Čikāgas latviešu biedrība.

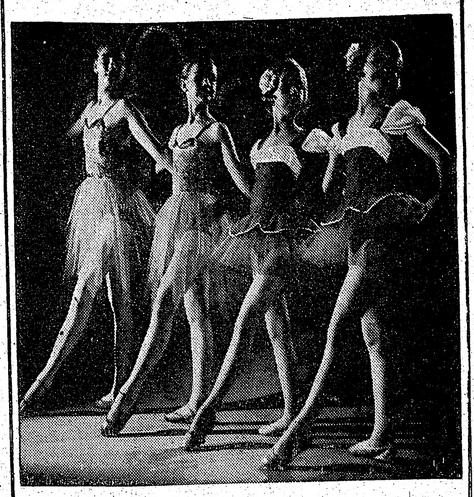

Inta Leja, Lauma Stikute, Alda Lēvalde un Anita Zobens

DIANAS JABLOKOVAS - VORPS
KLASISKĀ BALETA SKOLAS
14. GADSKĀRTĒJAIS BALETA VAKARS
PIRMDIEN, 24. JŪNIJĀ, — 8.00 VAKARĀ,
ĪTONA AUDITORIJĀ.
Ieejas kartes pie kases $ 1.50. 2.00. Tuvākai informācijai zvanīt HU 9-7597.

NIRNBERGAS ĒNA . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

tur ir maza teikšana. Tomēr ir arī zināms, ka daži latvieši ir rīkojušies nodevīgi.

Tiesas priekšā būs jāstājas arī tiem krievu kungiem, kuŗi atbildīgi par latviešu „brīvprātīgo" izceļošanu uz Pad. Savienību un par krievu iepludināšanu Latvijā, lai tādā ceļā panāktu latviešu tautas iznīkšanu.

Salīdzinot vācu un krievu okupācijas laikus, acīs duŗas lielā līdzība starp abām šīm varām. Abi tie nāca kā „atbrīvotāji", un rīkojās mūsu zemē kā „kungu tauta" kādā Afrikas kolonijā. Bet Afrikas kolonijas jau gandrīz ņēsas ieguvušas brīvību, vienīgi padomju imperijā iekļautās tautas gaida savu atbrīvošanu.

Vai nu tas krievu kolonizātoriem patīk vai ne, mēs atzīstam par savu pienākumu vākt un, ja tas vajadzīgs, arī publicēt to personu vārdus, kas vainojami noziegumos pret mūsu tautu. Varbūt vienam otram tas liks apdomāties, zinot, ka viņa darbiem seko. Uzsākt šo darbu mūs pamudina vēl tas apstāklis, ka komūnisti pēdējā laikā sākuši par jaunu vajāt tos cilvēkus, kas kaŗa laikā cinījušies pret komūnismu, un tagad pēc 20 gadiem piespriedu par to nāves sodus. Cik var spriest no komūnistu preses atreferējumiem, nāves sods piespriests partizāniem, lai gan padomju vara uzaicināja partizānus izbeigt cīņu, apsolot tiem amnestiju. Varbūt ar šādu manevru komūnisti domā novērst pasaules uzmanību no pašu pastrādātiem noziegumiem?

Pretestības kustības dalībnieks.

DV FUTBOLISTI SPĒLĒS AR TCA

DV futbolistiem nākošā spēle piektdien, 21. jūnijā, plkst .7.00 vakarā Withrow laukumā ar TCA komandu.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

23. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

30. jūnijā jaunatnes iesvētes dievkalpojums plkst. 11. Dziedās draudzes koris. Dievgalds.

7. jūlijā bērnu nometnes atklāšana ar dievkalpojumu Sidrabenē plkst. 4 p. p.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

30. jūnijā plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

23. jūnijā, plkst. 5-os p. p. dievkalpojums.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trisvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

23. jūnijā plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J .Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. jūlijā, plkst. 3,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes angļikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

30. jūnijā plkst. 3 p.p. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Iesvētes mācība.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa kalpojums.

23. jūnijā un 30. jūnijā dievkalpojumu nebūs.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

30. jūnijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Tērvetē.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Wilmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 12.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.